

Conceptnotulen Statenvergadering van 27 maart 2019

INHOUDSOPGAVE

Notulen 27 maart 2019

	Presentielijst	Pagina 5
1	Opening, mededelingen voorzitter en vaststelling agenda	Pagina 7
2	Toelating en installatie nieuw Statenlid tot Provinciale Staten	Pagina 7
3	Spreekrecht externen	Pagina 8
4	Vragenuur	Pagina 8
5	Notulen	Pagina 8
6	Hamerstukken	Pagina 8
6.1	Bekrachtiging geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten	Pagina 8
6.1.1	G-19-006 Ontwerpbesluit Bekrachtiging geheimhouding halfjaarrapportage treasury 'uitzettingen publieke taak 2^e halfjaar 2018' (GS 2019-22143)	Pagina 9
6.1.2	G-19-008 Ontwerpbesluit Bekrachtiging geheimhouding inzake herfinanciering rekening courant krediet Ruimte voor Ruimte CV (GS 2019-23015)	Pagina 9
6.2	P-19-006 Statenvoorstel Verzoek ontheffing Griffier Provinciale Staten Limburg	Pagina 9
6.3	P-19-007 Statenvoorstel Benoeming waarnemend Griffier Provinciale Staten Limburg	Pagina 9
7	Behandelstukken	Pagina 10
8	Vorraadagenda	Pagina 10
9	Moties vreemd aan de orde van de dag	Pagina 10
10	Aanbieden Overdrachtsdocument van de Statenleden 2015-2019 aan de Statenleden 2019-2023	Pagina 10

11	Mondelinge rapportage onderzoek Geloofsbrieven ten behoeve van het Besluit tot toelating en installatie nieuwe Statenleden tot Provinciale Staten 2019-2023	Pagina 11
12	Afscheid Griffier en Statenleden	Pagina 12
13	Sluiting	Pagina 33

**Presentielijst van de leden van Provinciale Staten van Limburg voor de vergadering van
27 maart 2019**

Voorzitter

Bovens, drs. Th.J.F.M.

Statengriffier

Pregled, mr. A.O.J.

Leden

Partij

Aanwezig

Baars BBE, A.G.	VVD
Berghorst, mevrouw mr. A.	PvdA
Bosch, M.Th.	PVV
Bus, drs. E.H.J.	Fractie Bus
Caldenberg, M. van	SP
Claessens-Schepers, mevrouw Y.M.	SP
Dommelen, mevrouw mr. W.A. van	D66
Franssen, R.J.H.	LOKAAL-LIMBURG
Frische, drs. G.H.C.	CDA
Geraats, J.M.L.	CDA
Giesen-Cox, mevrouw mr. S.M.W.	CDA
Heldens, F.Th.M.	CDA
Hermans, L.J.	PVV
Heuvelings, J.M.E.	VVD
Houben, mevrouw T.A.H.	PvdA
Housmans, R.W.P.E.	PVV
Janssen, W.R.L.	GroenLinks
Kirkels, A.W.P.	VVD
Kuntzelaers, J.J.M.	PvdA
Lauvenberg-Evers, mevrouw B.E.P.	SP
Linden, H.M.V. van der,	LOKAAL-LIMBURG
Lodewijks, A.J.V.C.	VVD
Loo, N.F.S. van der,	PVV
Nijskens, H.L.M.	VVD
Nillesen-van Lammeren, mevrouw H.	CDA
Oppen, J.H.T.J. van,	VVD
Pfoster, D.D.W.	PVV
Plusquin, mevrouw P.S.M.L.	Partij voor de Dieren
Rey, J.F.B. van	Volkspartij Limburg
Rossel, A.	GroenLinks
Ruiters, M.P.P.	CDA
Schenk-Hermans, mevrouw M.M.J.T.	CDA

Simons, mr. B.A.	PVV
Soest, K.J.P. van,	PVV
Sturtz, F.F.P.J.G	PVV
Tegels, ir. R.J.J.	CDA
Titulaer, ir. M.J.J.	CDA
Vaessen, L.A.P.	D66
Ven, J. van de,	D66
Verhoijzen, ing. M.L.M.	CDA
Voncken, M.M.W.	SP
Wageningen, ir. J. van,	D66
Weingarten, mevrouw A.G.A.	SP
Werrij-Wetzels, LLM mevrouw M.	CDA

Afwezig

Fijnje, D.A.	PVV
Visser, drs. P.M.G.	SP

Het college van Gedeputeerde Staten

Akker, LLM MA J.P. van den	VVD
Bovens, drs. Th.J.F.M.	
Geurts, ing. E.	PvdA
Koopmans, G.P.J.	CDA
Mackus, H.J.H.,	CDA
Teunissen, H.	D66

Notulist

DemiSec

PROVINCIALE STATEN VAN LIMBURG VERGADERING VAN 27 maart 2019

1. Opening, mededelingen voorzitter en vaststelling agenda

De voorzitter: Dames en heren, ik open deze vergadering en ik verzoek u allen om te gaan staan. Aan het begin van deze vergadering, waarin wij samenkomen om de belangen van de provincie Limburg en haar inwoners te dienen, spreken wij de hoop uit dat onze arbeid vrucht zal dragen. Mogen wij kracht en inspiratie putten uit onze geloofs- en levensovertuiging met juiste waardering voor elkaars mening. Dat is onze bede aan God of aan elkaar. U mag plaatsnemen.

Dames en heren van harte welkom in deze gewone Statenvergadering, maar ook wel meteen een bijzondere Statenvergadering waarin wij onder andere afscheid gaan nemen van een aantal mensen en om die reden verzoek ik ook allemaal begrip voor het feit hoe wij het allemaal hebben georganiseerd, hoe strak het is georganiseerd, maar hoe soepel we het ook gaan uitvoeren. Er kan af en toe gebruik gemaakt worden van de arena door een fotograaf of door iemand van de pers en daarvoor verzoek u bij dezen ook alvast daarvoor begrip. Niet aanwezig zijn vandaag de heer Visser van de SP en de heer Fijnje van de PVV, die zijn afgemeld en hoewel ik niet gebruikelijk de verjaardagen altijd noem, wilde ik 1 uitzondering maken voor de heer Vaessen van D66 want die is morgen jarig en dan kunnen we er alvast rekening mee houden morgen dus vandaar en hij ook trouwens.

Dames en heren, indien een verzoek een hoofdelijke stemming wordt ingediend, want dat kan natuurlijk toch ook nog vandaag gebeuren, dan zal ik door middel van loting bepalen bij welke persoon op de presentielijst de stemming dan zal starten en daartoe trek ik altijd een nummer aan het begin van de vergadering uit deze bokaal en thuis worden dan de weddenschappen ingezet en het Statenlid onder het nummer 38 mag dan beginnen met de hoofdelijke stemming en dat is...

Griffier Pregled: De heer Titulaer.

De voorzitter: De heer Titulaer. Dit is geen uitnodiging om hoofdelijke stemming aan te vragen, dat wil ik er even bij zeggen, maar dat... Het is de eerste keer, ja dat kan gebeuren.

Dames en heren, er ligt een gewijzigde conceptagenda voor voor deze Statenvergadering en de vraag is of u kunt instemmen met de vaststelling van deze agenda. Ik constateer dat dit het geval is. Aldus besloten.

De eindtijd van deze vergadering zal ongetwijfeld niet helemaal in te schatten zijn, maar wij schatten hem in op een uur of 4 vanmiddag. De Statenvergadering is tevens rechtstreeks te volgen via de Provinciale website en daar zijn ook alle stukken bij de vergadering te vinden.

2. Toelating en installatie nieuw Statenlid tot Provinciale Staten

De voorzitter: Dames en heren, ik ga met u naar agendapunt 2. Graag vraag ik uw aandacht voor het aangekondigde ontslag van de heer Van Dijk. Hij heeft ervoor gekozen om hier vandaag niet aanwezig te zijn omdat natuurlijk het ontslag ook eerder is ingegaan en uiteraard respecteren wij dat. Vandaar dat ik hem ook toespreek via de camera.

Aangezien het getal 13 ook een beetje het ongeluk heeft zou ik bijna zeggen, viel het, zeker ook aan het einde, misschien wat zwaar. Hij is 13 jaar lid geweest van deze Staten. U was fractievoorzitter, plaatsvervangend voorzitter van het Presidium, lid van de Euregioraad Maas-Rijn en destijds voorzitter van de Vertrouwenscommissie nieuwe Commissaris van de Koning, nadat mijn voorganger Léon Frissen aangaf geen 2e termijn meer te wensen. Dus in feite heb ik aan u mijnheer Van Dijk te danken dat ik hier nu als zijn opvolger afscheid mag nemen ook weer van u en daarvoor mijn persoonlijke dank. U betoonde zich verder een bekwame voorzitter, een goede moderator en ook altijd een goede voorbereide debater met ruimte en respect voor anderen en ook aandacht voor de mens achter het Statenlid. Lid was u van de Commissies met de onderwerpen die u het meest aan het hart gingen, zoals leefbaarheid, sport, cultuur en natuurlijk de zorg en zorg dan in de breedste zin van het woord en voor die zorg in de breedste zin van het woord zette u zich natuurlijk tijdens die 13 jaar ook in als gedeputeerde van deze Provincie, naast uw baan als huisarts, want u wilde niet hier op het marmer zitten en ondertussen het contact met de gewone Limburger verliezen. Wij zijn u daar allen dankbaar voor. Wees trots op wat u voor elkaar gekregen heeft, ook voor de Limburgse burgers en het ga u goed en het traditionele cadeau is op de een of andere wijze ook onderweg naar u toe.

Dames en heren, dat gezegd hebbende is er een vacante zetel in deze Staten en de beoogde opvolger van de heer Van Dijk heeft 28 dagen bedenktijd of hij of zij deze zetel wil innemen. Er is al contact geweest met de opvolger en de bedenktijd wordt ook ingeroepen, dus tot op heden hebben wij nog geen bericht gehad van de desbetreffende persoon en dat betekent dat er ook geen nieuw Statenlid meer in deze Statenperiode zal worden benoemd. Dat gezegd hebbende bij agendapunt 2.

3. Spreekrecht externen

De voorzitter: Kom ik bij het spreekrecht externen, agendapunt 3. Er zijn geen insprekers aangemeld.

4. Vragenuur

De voorzitter: Agendapunt 4. Er is geen verzoek ingediend tot het houden van een vragenuur, dus dat doen we vandaag ook niet.

5. Notulen

De voorzitter: Kom ik alweer bij agendapunt 5, de notulen en aan u zal worden gevraagd om de notulen van de Statenvergadering van 15 februari 2019 ongewijzigd vast te stellen. De vraag is of u daarmee kunt instemmen. Dat is het geval. Aldus besloten.

6. Hamerstukken

De voorzitter: Kom ik met u bij agendapunt 6, de hamerstukken voor deze vergadering. Voor een uitgebreide toelichting, behandelvoorstellen en de te betrekken documenten bij de navolgende hamerstukken, verwijs ik u naar de vastgestelde agenda en de informatie zoals die is weergegeven op de website van de Provincie Limburg.

6.1 Bekrachtiging geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten

De voorzitter: In de eerste plaats agendapunt 6.1, de bekrachtiging geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten.

Voor de stukken benoemd in de volgende ontwerpbesluiten, hebben Gedeputeerde Staten op grond van artikel 25, 2^e lid Provinciewet geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten, zodat bekrachtiging van die geheimhouding op grond van artikel 25, het 3^e lid Provinciewet vandaag aan de orde is.

6.1.1 G-19-006 Ontwerpbesluit Bekrachtiging geheimhouding halfjaarrapportage treasury 'uitzettingen publieke taak 2e halfjaar 2018' (GS 2019-22143)

De voorzitter: Het betreft 6.1.1, G-19-006. Het ontwerpbesluit Bekrachtiging geheimhouding halfjaarrapportage treasury 'uitzettingen publieke taak 2^e halfjaar 2018'.

Ik constateer dat de bekrachtiging geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten als benoemd in artikel 25 van de Provinciewet voor dit genoemde ontwerpbesluit met algemene stemmen wordt aanvaard. Dat is het geval, aldus besloten.

6.1.2 G-19-008 Ontwerpbesluit Bekrachtiging geheimhouding inzake herfinanciering rekening courant krediet Ruimte voor Ruimte CV (GS 2019-23015)

De voorzitter: Kom ik bij 6.1.2, G-19-008, het ontwerpbesluit Bekrachtiging geheimhouding inzake de herfinanciering rekening courant krediet Ruimte voor Ruimte CV.

Ik constateer dat de bekrachtiging geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten als benoemd in artikel 25 van de Provinciewet voor het genoemde ontwerpbesluit met algemene stemmen neem ik aan, wordt aanvaard. Dat is het geval, aldus besloten.

6.2 P-19-006 Statenvoorstel Verzoek ontheffing Griffier Provinciale Staten Limburg

De voorzitter: Kom ik met u bij agendapunt 6.2, het Statenvoorstel Verzoek om ontheffing Griffier Provinciale Staten van Limburg. Mevrouw drs. J. Braam, Griffier van Provinciale Staten van Limburg heeft te kennen gegeven gevraagd te zijn om de functie van Kwartiermaker Bestuurlijke Organisatie bij het Interprovinciaal Overleg (IPO) in Den Haag per 1 april 2019 te vervullen. Het IPO is de koepelorganisatie van de 12 Provincies en acteert als belangenbehartiger, aanjager van innovaties en uitwisseling van kennis. Het IPO heeft gekozen voor een herinrichting van haar organisatie gericht op een nog sterkere bundeling van kennis en de inzet van expertise vanuit de Provincies, meer dan tot nu toe. De brede ervaring van mevrouw Braam als strategisch adviseur en manager in het bestuurlijke domein sluit naadloos aan bij de behoefte van het IPO. In overleg met de Werkgeverscommissie van deze Staten heeft zij daarop besloten om haar taken als Griffier per heden neer te leggen en daartoe een verzoek om ontheffing uit haar functie van Griffier van Provinciale Staten van Limburg in te dienen.

Ik constateer dat het Statenvoorstel P-19-006, Verzoek om ontheffing Griffier Provinciale Staten van Limburg met algemene stemmen kan worden aanvaard. Dat is het geval, aldus besloten en als u denkt 'kan dat niet wat warmer?' Ik kom terug op dit besluit, zodadelijk bij een volgend agendapunt.

6.3 P-19-007 Statenvoorstel Benoeming waarnemend Griffier Provinciale Staten Limburg

De voorzitter: Dan 6.3, P-19-007 Statenvoorstel Benoeming waarnemend Griffier Provinciale Staten van Limburg.

Mevrouw Braam heeft op 15 februari 2019 verzocht om haar per heden te ontheffen uit de functie van Griffier van Provinciale Staten van Limburg. Dit verzoek is zojuist bij het vorige agendapunt gehonoreerd en derhalve ontstaat een vacature voor de functie van Griffier. Om de periode tot aan de benoeming van een nieuwe Griffier te overbruggen, stelt de Werkgeverscommissie, en het Presidium overigens ook, u voor om de heer mr. A.O.J. Pregled tot waarnemend Griffier van Provinciale Staten te benoemen. Provinciale Staten zijn op grond van artikel 104 van de Provinciewet bevoegd tot het benoemen van de Griffier.

Ik constateer dat het Statenvoorstel P-19-007, Benoeming waarnemend Griffier Provinciale Staten van Limburg met algemene stemmen kan worden aanvaard. Dat is het geval. Aldus besloten.

Aangezien ik niet meer terugkom op dit besluit, feliciteer ik de heer Pregled bij dezen al met zijn benoeming en sta ik toe dat u even een paar seconden applaus geeft. Dank u wel.

7. Behandelstukken

De voorzitter: Kom ik met u bij agendapunt 7, de behandelstukken van deze vergadering. Die zijn er niet.

8. Voorraadagenda

De voorzitter: Dus kom ik met u bij agendapunt 8, de voorraadagenda. Provinciale Staten wordt voorgesteld om de voorraadagenda ongewijzigd vast te stellen. Dat is dan weliswaar voor de volgende Staten, maar de voorraad blijft natuurlijk de voorraad. Dat is het geval? Aldus besloten.

9. Moties vreemd aan de orde van de dag

De voorzitter: Kom ik met u bij agendapunt 9, moties vreemd aan de orde van de dag. Dat geldt ook voor emoties vreemd aan de orde van de dag, maar die zijn niet ingediend.

10. Aanbieden Overdrachtsdocument van de Statenleden 2015-2019 aan de Statenleden 2019-2023

De voorzitter: Dus daarmee ga ik met u naar agendapunt 10. Ben ik aangeland bij het aanbieden van het Overdrachtsdocument van de Statenleden 2015-2019 aan de Statenleden 2019-2023.

Op 22 februari 2019 heeft het Presidium besloten om het Overdrachtsdocument vast te stellen en dat aan te bieden aan de nieuwe Provinciale Staten.

Provinciale Staten zal worden gevraagd om kennis te nemen van het Overdrachtsdocument en dit document aan te bieden aan de voorzitter van Provinciale Staten met het verzoek om op 28 maart 2019, morgen dus, dit document weer aan te bieden aan de nieuwe Provinciale Staten van Limburg.

Ik verzoek de voorzitter van het Presidium, de heer Frische, om naar voren te komen in de hoop dat hij het document bij zich heeft, dat heeft hij, om dat dan namens Provinciale Staten aan te bieden aan de voorzitter van Provinciale Staten en ik geef hem daartoe graag de gelegenheid. Het woord is aan de heer Frische.

De heer Frische (CDA): Dank u wel mijnheer de voorzitter. Beste collega's, inderdaad aan mij om namens u het Overdrachtsdocument van de Staten aan de voorzitter aan te bieden. Geen document waar overeenstemming over was, dat was ook nadrukkelijk niet de bedoeling, maar een hele brede evaluatie van punten die vanuit alle fracties belangrijk genoeg waren om mee te geven aan onze opvolgers. Niet om over ons graf heen te regeren, maar juist om ervoor te zorgen dat de onderhandelaars straks goed voorbereid het gesprek met elkaar aan kunnen gaan. Vandaar mijnheer de voorzitter dat ik u namens deze Staten, de Statenperiode 2015-2019, heel graag dit Overdrachtsdocument aanbied met het verzoek aan u om het morgen aan de nieuwe Staten aan te bieden, aan de informateur, de formateur en de onderhandelaars straks aan tafel, zodat zij hier bij de totstandkoming van het nieuwe coalitieakkoord hun voordeel mee kunnen doen. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank mijnheer Frische en in u ook de leden van het Presidium voor het samenstellen van het Overdrachtsdocument met grote steun van de Griffie. Ik ga de eerste toezegging van vandaag doen, ik ga het inderdaad morgen aanbieden aan de nieuwe Staten, dat zal allemaal in de openbaarheid gebeuren. Ik zou ook niet durven om het niet aan te bieden aan de Provinciale Staten van morgen. Dus dat gaan we zeker doen.

11. Mondelinge rapportage onderzoek Geloofsbrieven ten behoeve van het Besluit tot toelating en installatie nieuwe Statenleden tot Provinciale Staten 2019-2023

De voorzitter: Dames en heren, dan ben ik aangekomen bij agendapunt 11, dat is de mondelinge rapportage Onderzoek Geloofsbrieven ten behoeve van het besluit tot toelating en installatie van nieuwe Statenleden tot Provinciale Staten van 2019-2023, de periode die morgen volgt.

Naar aanleiding van de verkiezingen van Provinciale Staten op 20 maart jl. worden door het centraal stembureau 47 Statenleden benoemd. 2 Commissies van elk 3 Statenleden hebben hedenochtend de geloofsbrieven van deze Statenleden onderzocht en beide Commissies rapporteren zodadelijk mondeling over hun bevindingen en adviseren Provinciale Staten omtrent de toelating tot Provinciale Staten van de benoemde Statenleden.

Ten dienste van het onderzoek zijn overlegd het proces-verbaal van de zitting van het centraal stembureau van 25 maart 2019, het benoemingsbesluit van het centraal stembureau per kandidaat, het van het te benoemen Statenlid ontvangen bericht van aanneming van zijn of haar benoeming, een opgave van alle beklede openbare betrekkingen en nevenfuncties per kandidaat en een uittreksel uit de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens waaruit blijkt de woonplaats, de geboortedatum, de Nederlandse nationaliteit en de vermelding dat de benoemde niet is uitgesloten van het kiesrecht. Ter voldoening aan het in artikel 7 van het Reglement van Orde Provinciale Staten 2018 bepaalde zijn 2 Commissies van elk 3 leden voor het onderzoek van de geloofsbrieven met bijlagen geformeerd, te weten de Commissie 1 bestaande uit de heren Bus, Sturtz en Baars en Commissie 2 bestaande uit mevrouw Van Dommelen, mevrouw Lauvenberg en de heer Janssen. Ik verzoek de woordvoerders van beide Commissies verslag uit te brengen omtrent het onderzoek met voorlezing van de namen van de benoemden. Nou heb ik niet even gekeken wie de voorzitters zijn, ah dat krijg ik nou net binnen dat scheelt. Bij de Commissie 1 is tot woordvoerder benoemd de heer Bus, ik hoop dat hij weet van zijn geluk, dat weet hij, en ik verzoek hem dan ook om verslag uit te brengen over hetgeen in Commissie 1 is geschied. Het woord is aan de heer Bus.

De heer Bus (woordvoerder Commissie 1): Voorzitter, de laatste vergadering en dan staat hier weer wat nieuws, het was even zoeken. Voorzitter, de 1e Commissie van Onderzoek van de Geloofsbrieven, bestaande uit de heren Baars, Sturtz en Bus heeft een proces-verbaal van de

verkiezingsuitslag van de Provinciale Staten onderzocht en besproken en vastgesteld dat er geen grond voor geschillen is en de uitslag rechtsgeldig is. Verder heeft de Commissie de geloofsbrieven onderzocht van de gekozenen waarmee de achternaam begint met A tot en met J. Ja, voorzitter die geloofsbrieven, dat was natuurlijk nog een heel gedoe en toen hebben we ook nog gekeken of er betrekkingen waren die niet verenigbaar waren met het lidmaatschap van Provinciale Staten, maar al met al hoef ik de gekozenen niet langer in de zenuwen te laten zitten want de Commissie heeft de geloofsbrieven in orde bevonden en er is niet gebleken dat er een betrekking was die niet verenigbaar is met het lidmaatschap van Provinciale Staten. De Commissie adviseert Provinciale Staten dan ook om de gekozenen toe te laten tot Provinciale Staten.

De voorzitter: Dank u wel. Het gaat hier om de kandidaten waarvan de achternaam begint met een A tot en met J. Ik geef graag het woord aan mevrouw Van Dommelen, de woordvoerder van Commissie 2.

Mevrouw Van Dommelen (woordvoerder Commissie 2): Dank u wel voorzitter. De 2^e Commissie, bestaande uit mevrouw Lauvenberg, mijnheer Janssen en mijzelf, heeft voor het onderzoek van de geloofsbrieven het proces-verbaal van de verkiezingsuitslag onderzocht en besproken en we hebben vastgesteld dat er geen gronden voor geschillen zijn en dat de uitslag rechtsgeldig is. Verder hebben we ook de geloofsbrieven onderzocht van de gekozenen waarvan de achternaam begint met de letters K tot en met W. We hebben alle geloofsbrieven in orde bevonden en er is niet gebleken van de met het lidmaatschap van Provinciale Staten onverenigbare betrekkingen en de 2^e Commissie adviseert Provinciale Staten dan ook om de benoemden toe te laten tot Provinciale Staten.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Dommelen. Laat ik eerst danken de beide Commissies voor de verrichte werkzaamheden. Het is een hoop werk, maar achter het werk van de beide Commissies zit ook heel veel werk dat door het centraal stembureau en de Griffie de afgelopen 3-4 dagen is geschied onder grote tijdsdruk en ik heb het nu van nabij voor de 2^e keer meegemaakt, maar dat is echt een hele kluif om dat allemaal geregeld te krijgen. Daarvoor nogmaals mijn waardering en dank en ik constateer dat Provinciale Staten overeenkomstig de adviezen van de beide Commissies kunnen instemmen met de toelating van de 47 genoemde personen, maar dat is dan met de letter genoemde personen, maar u mag erop vertrouwen dat daar ook levende personen achter zitten, als lid van Provinciale Staten van Limburg. Aldus besloten, dan zijn ze bij dezen benoemd.

12. Afscheid Griffier en Statenleden

De voorzitter: Dames en heren, dan kom ik met u bij agendapunt 12 en staat u mij toe om dat niet van deze plek uit te doen, maar vanaf het spreekgestoelte en dan moet ik wel de juiste tekst meenemen want anders gaat dat dadelijk mis, ja die heb ik al, en dat betreft het afscheid van de Statenleden en de Griffier.

Beste Statenleden, beste collega's, leden van Gedeputeerde Staten. Trots en tevreden dat de Limburgers u hadden gekozen om Limburg te leiden, zo nam u 4 jaar en 1 dag geleden plaats in deze mooie Statenzaal en u beleefde een Statenperiode die ik het best kan vatten in wat u eigenlijk allemaal deed en dat varieerde van stoelendansen tot zaaien en oogsten voor een mooi en nog beter Limburg en daartussenin zocht u contact met de burger, u schreef geschiedenis, u overschreed grenzen, u beleefde ook uw dieptepunten en u gaf heel veel geld uit. Als u goed heeft meegeteld, zijn dat uw 7 werken en ik heb het overigens over u, dus in de 2^e persoon meervoud, omdat ik enkel de eer had om uw voorzitter te mogen zijn en dat is een eer die u mij opnieuw gunde met mijn herbenoeming nu een krappe 1,5 jaar geleden, een herbenoeming die ik, zoals ik toen ook al zei, nog

zie en zag als een cadeau en dat gaf mij immers de gelegenheid om nog 6 jaar langer op te mogen treden als de schatbewaarder van deze prachtige provincie Limburg, nogmaals mijn dank daarvoor.

Terug naar u en uw 7 werken. U deed dus aan stoelendansen oftewel er vonden deze Statenperiode maar liefst 23 wisselingen op de zetels plaats en dat is dus echt wel bijna de helft, waarmee u kennelijk zichzelf ten doel had gesteld om het ook al hoge aantal wisselingen van de vorige Statenperiode, dat waren er toen 19, nog te overtreffen en dat is u dus gelukt. Door een grote zucht naar gedeputeerden, u heeft er in totaal maar liefst 9 geleverd, naast overigens ook nog een Tweede Kamerlid en nog een wethouder die gedeputeerde werd, of door politiek Statenleden ertoe bracht om te vertrekken of om over te stappen of om een eigen fractie te beginnen, maar ook door het gewone leven dat geboorte, ziekte en ook de dood meebracht. 2 Statenleden zetten in deze periode 2 nieuwe Limburgers op deze aarde, maar 2 anderen ontvielen ons ook voor altijd. Dat was in de 1^e plaats Lau van Bilsen, die zijn strijd tegen de vreselijke ziekte verloor, al vrij kort na het aantreden van deze Staten en Willem Dierks, die vorig jaar geheel plotseling overleed. Laat ons opnieuw even een kort moment stilstaan en ons herinneren wat zij voor ons en voor Limburg hebben mogen betekenen. Ik vraag enige momenten stilte.

Dank u wel, wij zullen beide heren niet vergeten.

Dames en heren, slechts een kleine 45% van de Limburgers stemde u destijds in Provinciale Staten en toch drukte ik u tijdens uw installatie op het hart om hier ook te zitten voor die grote meerderheid die toen geen gebruik had gemaakt van het stemrecht. U heeft zich dat kennelijk aangetrokken want u bent actief contact gaan zoeken, 2^e werk, met de burger om erachter te komen wat de burger dan wel wil, om deze te activeren. Zo bood u al in september 2015, naar aanleiding van de jaarlijkse Dag van de Democratie, een platform voor een digitale dialoog tussen burgers en politici over de betekenis van de democratie. Het was nog een beetje zoeken naar het verkleinen van afstanden, maar het eerste begin was gemaakt en zo stond u ook in de wedstrijd rondom de Limburg Agenda 2030, waarmee de Limburgse samenleving, inclusief 100'en jongeren, de kans kregen om na te denken over de toekomst van Limburg met als resultaat een dynamische blauwdruk voor deze provincie, gepresenteerd namens de samenleving tijdens een aparte Statenconferentie vorig jaar in april en nu u toch de smaak te pakken kreeg, zei u ook volmondig 'ja' tegen het initiatiefvoorstel om een Burgertop te organiseren, om burgers directer bij de Provinciale besluitvorming te betrekken, een Burgertop die 4 maanden geleden plaatsvond in die drie voetbalstadions van Fortuna Sittard, Roda JC en VVV Venlo en sindsdien maakt u zich sterk voor de borging van de burgerlijke inmenging door een budget te reserveren voor burgerpanels en de toekomstige Burgertops, door voor te stellen onder het motto Baas van Morgen, jonge Limburgers bij besturen te betrekken plus de pro's en de contra's van een bindend referendum aan een nieuw onderzoek te onderwerpen en u liet mij beloven om deze voorstellen tot bestuurlijke vernieuwing mee te nemen naar uw opvolgers en het nieuwe college en die belofte ga ik houden en dat is dus de 2^e toezegging van vandaag, maar misschien mag u door al die aandacht voor de burger toch een beetje op uw conto schrijven dat uw opvolgers door 53% van de Limburgers zijn gekozen en dat is toch 8% meer dan 4 jaar geleden. Daar heeft u voor gezorgd en daar hebben ze de komende periode weer plezier van.

U schreef ook geschiedenis en ook daarin speelde de burger een rol want voor het allereerst in de geschiedenis van de Limburgse Provinciale Staten, dat was op 13 mei 2016, nam u een burgerinitiatief over met als inzet Stop de hobbyjacht en een andere primeur kwam voort uit een bezoek aan Den Haag, samen met de collega's van Noord-Brabant, waar u de Eerste Kamer wijzer maakte over de kansen en de krachten van een grensprovincie en dit leidde tot een tegenbezoek op 29 september 2017, waardoor voor het allereerst in Nederland in een Statenvergadering een debat plaatsvond tussen een delegatie van de Eerste Kamer en Provinciale Staten, contact kiezer-gekozene

zou ik zeggen, waarin het vooral ging over de grenseffecten en de Grenseffectentoets. Bovendien maakte u waar dat ik ook letterlijk de waarheid spreek als ik weer eens ergens in een speech beweert, ook graag in Den Haag trouwens, dat Limburg Nederland groter maakt want al gaf u eind 2015 in het noorden nog een klein stukje grond van 200 m² weg aan de provincie Gelderland, een paar maanden later won u na een land- en waternruil met België in het uiterste zuiden zo'n 13,2 hectare netto erbij voor dit land en dat alles zonder wapengekletter, niet met Gelderland en ook niet met België.

Natuurlijk schreef u ook een beetje geschiedenis met onze eigen unieke geschiedenis en wel die hele bijzondere feestelijke Statenvergadering en het symposium op 11 mei 2017 ter ere van de 150^e verjaardag van Limburg. Dat immers pas in 1867 uniek Nederlands werd en het was speciaal op uw verzoek dat vooral burgers deze verjaardag kwamen meevieren en getuige waren van de aanname van een motie waarmee Den Haag wordt opgeroepen het mogelijk te maken dat wij als bijzondere grensprovincie ook onze eigen afspraken kunnen maken met buitenlandse burens en zo kom ik als vanzelf bij het overschrijden van grenzen, uw 4e werk. Letterlijk de geografische grenzen want u heeft wat overschreden in deze periode, uiteraard met een opperbste bedoeling om de contacten te leggen en netwerken te bouwen. Dé basis uiteraard voor gewenste grensoverschrijdende samenwerking voor een Limburg dat ook kansen wil grijpen aan de andere kant van die hier altijd zo nabije grens. Maar met wie heeft u niet allemaal verkeerdt? Met Belgisch Limburg, met West-Vlaanderen, met Düsseldorf, met Gelderland, met Noord-Brabant en u bezocht Brussel, u bezocht Luxemburg en u bezocht de Landtag Nordrhein-Westfalen. U heeft de... 'Dubai' werd daar geroepen. Ja, dat staat niet in de tekst, maar u bezocht ook Dubai, namens u werd Dubai bezocht, zo moet ik het zeggen. U heeft de afgelopen 4 jaar deze grensoverschrijdende samenwerking de kans gegeven om in uw genen te kruipen, waarmee het een regulier onderdeel werd van uw denken en uw handelen. Met resultaat, zie de doorontwikkeling van het academisch grensinstituut ITEM, zie de transformatie van de Stichting Euregio Maas-Rijn naar een Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS), zie de vastgestelde governance betreffende de grensoverschrijdende samenwerking Nederland en Nordrhein-Westfalen, maar ook nog meer concreet op het gebied van de infrastructuur, de Buitenring die zijn aansluiting vond op het Duitse wegnnet, de ontwikkeling van de treinverbinding Eindhoven-Venlo-Düsseldorf en die drielandenverbinding Maastricht-Heerlen-Aken, ooit, wie weet later nog dit jaar, zal die ook een keer zoeven naar Luik. Plus de culturele en in de sportieve hoek, diverse muziek-, theaterprojecten, festivals, tentoonstellingen en bijvoorbeeld de internationale Ironman en de komst van buitenlandse wielerploegen zoals team Sunweb en last but not least en o zo belangrijk voor het werken en ondernemen bij de burens, het doorzetten van het buurtalonderwijs.

Maar natuurlijk was het niet alleen rozengeur en maneschijn. U beleefde in uw 24^e Statenperiode natuurlijk ook uw dieptepunten want ondanks de enorme aandacht die u besteedde aan integriteit met een introductieprogramma, met workshops, met studiedagen, denktanks, masterclasses, een externe adviseur Integriteit, een nieuwe gedragscode, ondanks al die inspanningen en aandacht ging het toch mis toen in 2016 bleek dat in de 4 voorafgaande jaren fraude was gepleegd met fractiegelden. We hebben ons dat allemaal zoals we hier zitten, bijzonder aangetrokken vanwege de grote schade dat zo'n voorval berokkent aan het aanzien van het Provinciaal bestaan, maar samen hebben we het bijzonder betreurd, maar ook samen hebben we uitgesproken: dit nooit meer. Integer handelen en Limburgs Provinciaal Bestuur moeten synoniem aan elkaar zijn en blijven en een ander dieptepunt, wellicht door de 1 meer als zodanig beleefd dan door de ander, was natuurlijk ook het vertrek van Statenleden en gedeputeerden door politieke of partijpolitieke onenigheid. Hoe je er nou ook politiek over mag denken, het is en het blijft gewoon jammer en voor sommigen ook echt verdrietig dat partijen die samen aan een klus beginnen voor een welvarend en sociaal Limburg die klus niet tot het einde toe samen hebben kunnen klaren.

Dames en heren, u gaf ook geld uit, bijzonder veel geld. Wat natuurlijk ook uw goed recht was want als Statenlid heeft u het budgetrecht, maar realiseert u zich dat u samen in die 4 jaar tijd groen licht heeft gegeven aan ruim € 2 miljard. € 2 miljard en € 293.000,00 om precies te zijn. Oftewel per Statenlid tekende u voor ruim € 42,5 miljoen. Misschien zouden we dat voor de volgende Statenverkiezingen toch wat meer van de daken moeten schreeuwen, wellicht gaan er dan nog meer Limburgers stemmen en dus heel goed nadenken aan wie ze zo'n dikke beurs willen toevertrouwen. Maar het was met het budgetrecht in de ene hand en het recht om kaders te stellen in de andere hand dat u kon zaaien en kon oogsten voor Limburg. Zo zaaide u een breed economisch palet onder meer door 'ja' te zeggen tegen het verder verankeren van die stevige kenniseconomie, onder meer door groen licht te geven aan de verdere groei van de 4 Brightlands Campussen of door 'ja' te zeggen tegen het versterken van het Midden- en Kleinbedrijf (MKB), waarmee u de kurk waarop de Limburgse economie drijft een fikse duw gaf richting internationalisering, richting innovatie en duurzaamheid en door 'ja' te zeggen tegen een Limburgse land- en tuinbouw die loont, waarmee u boeren en tuinders gereedschap in handen gaf om hun bedrijf te verheffen tot een lust voor hun omgeving en u zaaide ook net zo goed een breed sociaal palet, onder meer door 'ja' te zeggen tegen een agenda waarmee iedereen binnen Limburg, te beginnen bij de jongste generaties, gezond oud kan worden of door 'ja' te zeggen tegen het Aanvalsplan Zo WERKT Limburg!, waarmee u alle Limburgers aan het werk wilt krijgen en wilt houden en door 'ja' te zeggen tegen een Provinciaal onderwijsbeleid waarmee jongeren, maar ook ouderen die kennis en kunde kunnen opdoen waar de arbeidsmarkt ook echt op zit te wachten, nu en in de toekomst. En ja, u zaaide een welhaast nog breder palet aan levens- en woongenotverhogende zaken door 'ja' te zeggen tegen de stedelijke ontwikkeling, waarmee de Provincie Limburgse gemeenten net dat laatste duwtje in de rug geeft om hun centra te vernieuwen of door 'ja' te zeggen tegen een kwaliteitsvoller toerisme, tegen een mobiliteit voor iedereen, in alle soorten, van vliegtuigen tot voetgangers of tegen een lening voor Limburgers die voor het eerst een eigen woning kopen, tegen toegankelijke sport en tegen cultuur, maar ook door het college te steunen in het Limburgs aanbod aan Den Haag, waar toch de hoogste regiodeal van Nederland voor de upgrade van Parkstad in onze richting rolde en bovendien zaaide u al voor de toekomst door 'ja' te zeggen tegen de ruil van asbest voor zonnepanelen, het fonds Duurzaam Thuis en de soms moeilijker liggende windmolens of door u in de Limburgse Energie en Klimaat Transitie Aanpak (LEKTA) al een meer compleet beeld van een duurzame toekomst te laten schetsen, maar ook door verkenners op pad te sturen die u in kaart brachten welke impact de digitalisering op ons allen heeft want u ziet Limburg graag vooroplopen in die digitale samenleving.

Dat is allemaal zaaien en de oogst dames en heren is iets waar u trots op kunt zijn. De Limburgse economie groeide als kool, het werkloosheidscijfer ligt met 3,3% historisch laag, Europa zette Limburg op de kaart als de Innovation Leader, plus Limburg wordt echt aantrekkelijker om er te blijven of te komen leven en wonen. Kortom, u als Staten was degene die mogelijk maakte dat Limburg eigenlijk best wel lekker loopt zoals ik dat in mijn nieuwjaarstoespraak graag bleef herhalen.

Dames en heren, ik liet uw 7 werken de revue passeren, kort, maar het zijn er toch 7 geweest. Van het stoelendansen tot het betere zaaien en oogsten, maar eigenlijk waren uw echte 7 werken dat u 1, Limburg slimmer maakte, 2, Limburg duurzaam maakte, 3, toekomstbestendiger en 4, meer elan en dynamiek meegaf en 5, de Limburgers meer banen gaf en 6, matchende opleidingen en ontwikkelingskansen een leven lang en 7, een uitzicht gaf op een gezond en vitaal leven in deze provincie. Dus dames en heren, aan het einde van zo'n periode mag gerust met tevredenheid en wellicht ook met trots worden teruggeblikt. U heeft met zijn 47'en gemiddeld 15 à 20 uur maal 45 weken, als ik de vakanties er mag aftrekken, dus dat is zo'n kleine 40.000 uren, uw best voor Limburg en uw best voor de Limburgers gedaan en in de contacten die ik met u had, proefde ik daarbij de motivatie, ik proefde uw elan om het goede te doen voor alle Limburgers, om het verschil te maken en

om voor het algemeen belang op te komen, niet alleen voor degenen die op u gestemd hebben, maar ook al die anderen. Het is aan een nieuwe Provinciale Staten om dat eerst maar eens een keer te evenaren. Voor u rest mijn dank die ik namens denk ik alle Limburgers aan u mag betuigen en voordat ik dat voor de vertrekkers ook individueel ga doen, wil ik een oud gebruik in ere herstellen, namelijk u, in de persoon van het Statenlid met de meeste dienstjaren, de gelegenheid bieden namens de volksvertegenwoordiging op de afgelopen periode nog even te reflecteren. Dus ik keer zo terug naar mijn voorzitterspositie en geef graag het woord aan de heer Jos van Rey en kom na zijn bijdrage uiteraard graag nog eventjes bij u terug. Het woord is aan de geachte afgevaardigde de heer Van Rey, namens de Volkspartij Limburg, maar waarschijnlijk ook namens de vele andere partijen in de Staten. Ik heb gezegd. Dank u wel.

De heer Van Rey (Volkspartij Limburg): Voorzitter, collega's, vooral collega's zeg ik erbij, en overige aanwezigen. Dat is het dan, de laatste Statenvergadering van deze periode en ook de laatste vergadering voor een flink aantal van onze collega's, waaronder ikzelf. Het Presidium heeft in alle wijsheid besloten om mij namens de vertrekkers het woord te laten voeren, niet alleen omdat ik qua anciënniteit de oudste ben, maar omdat ik ook al tweemaal afscheid heb genomen, in 1982 en in 2011 en dus ervaren ben in het nemen van afscheid. Ik ben zagezegd de Heintje Davids van de Provinciale Staten. Voorzitter, door mij naar voren te schuiven om namens iedereen te spreken doet de coalitie een poging om mij in deze vergadering met meel in de mond te laten spreken. Ik stel u nu al gerust, dat gaat niet gebeuren.

Bij afscheidsvergaderingen worden natuurlijk altijd op het einde de medewerkers van de Griffie, de bodes, de restaurantmedewerkers en alle andere ondersteuning, waaronder de voortreffelijk ambtelijke organisatie, meestal als laatste nog even bedankt voor hun werk. Graag wil ik hiermee beginnen om namens alle Statenleden die vrijwillig dan wel onvrijwillig vertrekken, hen te danken. Zonder onze medewerkers is het niet mogelijk om onze taak goed te kunnen uitvoeren.

Voorzitter, 63,8% van de leden van deze Provinciale Staten neemt vandaag afscheid. Dat is nogal wat, een hoop kennis en ervaring vertrekt uit het Gouvernement. Bij elkaar zo'n 200 jaar in deze Provinciale Staten, 200 jaar en voor de snelle rekenaars, waaronder de heer Bus bijvoorbeeld, ik heb dan ook onze oud-collega's Koppe, Prevoo en Van Dijk meegeteld en nu ik het toch over dat driemanschap heb, dat zij een gooi hebben gedaan voor notering in het Guinness Book of Records met de langste spreektijd ooit, is bij velen in en buiten dit huis wel bekend. Bij sommige sprekers, voorzitter, was niet iedereen in de zaal. Dat had niet alleen te maken met de spreker, maar kon natuurlijk ook veroorzaakt zijn door de culinaire keuze van de voorzitter van het Presidium de heer Frische; nasi of bami, bami of nasi en een sanitaire stop lag dan in de rede en toen we vanmiddag naar het Statenrestaurant gingen, u raadt het al, het hoofdgerecht was bami.

Voorzitter, er blijft nogal wat ervaring achter, maar iedereen kan op zijn klompen aanvoelen dat die niet kunnen tippen aan de vertrekkers en ik mag jullie verklappen dat het vertrek van al deze ervaring natuurlijk de echte reden is dat de Griffier Braam voor een andere uitdaging gaat. Overigens verdient de Griffier bijzondere dank voor de wijze waarop zij de moeilijkste functie in dit huis heeft ingevuld en daar mag ook voor geapplaudisseerd worden.

Voorzitter, over klompen gesproken, ik heb de heer Koopmans in 2016 een klompje willen aanbieden, maar toen waren de verhoudingen nog wat star en hij weigerde dat helaas aan te nemen. Vandaag wil ik een klompje geven aan het Statenlid dat in mijn ogen het meest idealistische verhaal heeft, ook al ben ik het daar niet altijd mee eens. Pascale, kun je even naar voren komen? Kom naast me staan. Pascale, ik heb bewondering voor jouw idealistische standpunten en daarom krijg je dit klompje.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Ik neem hem aan.

De heer Van Rey (Volkspartij Limburg): Ja, daar was ik van uitgegaan. Geef het een mooie plaats op je fractiekamer en denk dan ook iedere keer, niet alleen aan mij, maar vooral ook aan die boeren die met hun klompen in de modder staan en de Limburgers voorzien van een dagelijkse kost.

Mevrouw Plusquin (Partij voor de Dieren): Dat doen we zeker. Dank u wel.

De heer Van Rey (Volkspartij Limburg): Dan weet de heer Koopmans ook wat er helemaal aan hem is misgegaan, hij had me nog kunnen kussen in 2016. Voorzitter, de Statenleden opereerden allemaal op verschillende wijze en soms niet even consequent. Meer dan de helft van de vertrekkers maakte onderdeel uit van de coalitie en waren gelukkig ook vaak kritisch in de 1^e termijn en poeslief in de 2^e termijn. Enkele Statenleden hebben het monistisch stelsel van voor 2003 nog meegemaakt en sommigen van deze, maar ook nieuwere Statenleden, hebben ook in de jaren na 2003 het dualistisch stelsel nog niet weten te ontdekken. De voorzitter zei het zojuist al, enkele Statenleden zijn uitgekomen voor 2 verschillende partijen en zij hebben zich niet aan de stilzwijgende geldende praktijk gehouden; wanneer men altijd bij zijn partij wil blijven, moet men meerdere keren van mening veranderen. Collega Van de Ven is in de afgelopen periode wereldberoemd geworden in onderwijsland, maar dat is niet gekomen door de fantastische voorstellen die hier in dit huis worden geproduceerd, maar door een actie op poten te zetten en te voeren in den Haag, met succes. Jan is geknipt voor de oppositie. Zijn collega's, voorzitter, die menen alles beter te weten en die kunnen eigenlijk niet gemist worden, althans dat denken ze zelf en u begrijpt het al, bij de vertrekkers zitten alleen maar aimabele mensen.

Voorzitter, er zijn collega's die activistisch optreden en 180 graden draaien op het moment dat een ander kabinet komt want zoals ik eerder al zei, wanneer men altijd bij zijn partij wil blijven, moet men meerdere keren van mening veranderen.

Ik weet dat ik vandaag namens alle vertrekkende Statenleden spreek, maar u begrijpt, ik kan vanavond niet slapen als ik nu niet de opmerking maak: 'Met het CDA in de regering komt alles goed voor Limburg'.

Dan meteen een compliment voor een CDA'er, de heer Titulaer. De heer Titulaer heeft laten zien dat initiatiefvoorstellen meer dan de moeite waard zijn en ik wens de nieuwe Staten veel Titulaertjes toe. Edwin Bus heb ik 20 jaar geleden nog zien binnenkomen als een jongeman, inmiddels zijn we allebei grijs en heeft de heer Bus in zijn 20 jaar als Statenlid zich ontwikkeld van luis in de pels tot voorzitter van de Commissie Integriteit.

Voorzitter, de afgelopen jaren hadden collega's meer inzet mogen tonen bij de Commissie van Voorbereiding van Onderzoek (CvO). Gelukkig is per 1 januari 2019 weer de Controlecommissie heringevoerd. Toen dat besluit was genomen, hoefde ik mij ook niet meer te kandideren voor de nieuwe periode en ik bedenk me nu ter plekke: misschien is de Controlecommissie er daarom wel gekomen. Voorzitter, waar de politiek open en transparant moet zijn, is het storend dat er veel te veel stukken het stempel 'geheim' of 'geheimhouding' krijgen opgeplakt. Ik heb deze gesloten cultuur in mijn jaren als Statenlid wel opener zien worden, de deur staat echter slechts nog op een kier, maar zal eindelijk eens ingetrapt moeten worden. 23 maal bekrachtiging geheimhouding in de Provinciale Staten in 2018 is veel te hoog en doet geen recht aan wat de voorzitter in zijn woordvoering heeft gezegd over de betrokkenheid van de burgers en zojuist hebben de Staten unaniem wederom

tweemaal met een bekrachtiging geheimhouding ingestemd en ik wilde in de laatste vergadering geen spelbreker zijn, maar met het herfinancieren van Ruimte voor Ruimte was ik het niet eens.

Voorzitter, de afzwaaiende Statenleden zijn van alle generaties, van jong tot oud, de ervaren rotten die alles al hebben meegemaakt, zoals de heren Bosch, Bus en Titulaer, maar ook jonge politici zoals de heer Pfoster, mevrouw Lauvenberg-Evers, de heer Van de Ven en ikzelf natuurlijk, die nog een hele politieke loopbaan voor zich hebben.

Voorzitter, aan het begin van deze coalitieperiode mochten er geen burgercommissieleden komen. Dat betekende wel dat de oppositie beter ging samenwerken. Wie had ooit gedacht dat de Partij voor de Dieren zou samenwerken met een slagerszoon, dat de PVV goed overweg kon met een fractiemedewerker die zoon is van een vluchteling, dat de heren Franssen en Van der Linden, die door een toeval burens werden in deze zaal en zo goed gingen samenwerken, dat ze 1 fractie vormen. Wie had ooit gedacht dat Dagblad De Limburger de fractievoorzitter van GroenLinks zou kronen tot koningin van de oppositie. En om hierop door te gaan, wie had ooit gedacht dat Maud Hermans de Staten zou verlaten als Maud Schenk? Wie had ooit gedacht dat Bianca Evers de Statenzaal zou verlaten als Bianca Lauvenberg? Misschien niet bedacht, maar voor mij wel logisch is dat het meest afwezige Statenlid in deze periode er vandaag niet bij is. Wie had gedacht dat alle 5 de Roermondse Statenleden vandaag afscheid nemen? Tirza Houben, Bianca Lauvenberg-Evers, Niek van der Loo, Sara Giesen-Cox en ikzelf, maar dat is zuiver toeval. Er komen 3 nieuwe Statenleden uit Roermond voor terug, maar helaas is de 2^e stad van Midden-Limburg, Weert, niet meer vertegenwoordigd in de nieuwe Staten. Dus mijnheer Kirkels, u had nog een periode moeten blijven. En ten slotte voorzitter, natuurlijk de heer Kuntzelaers die in deze Statenperiode van beruchte sociaaldemocraat is gepromoveerd naar zeer gewaardeerde buurman en dat heeft mij zeer verheugd.

Voorzitter, ik zei het al in het begin, er zijn Statenleden die vrijwillig opstappen, maar ook Statenleden die helaas in het verkiezingsgeweld niet zijn herkozen of die nu in de wacht staan en u weet dat er ook momenten zijn dat je uren met je telefoon in de hand naar wachtmuziek aan het luisteren bent en dan maar oplegt. Voor degenen die vrijwillig de beslissing hebben genomen, om welke reden dan ook, is het een stuk gemakkelijker om afscheid te nemen hier vandaag dan voor de anderen. Echter, wees niet bedroefd, ik heb ook 2 keer eerder afscheid genomen en hé, ik ben toch maar weer teruggekomen. Zie dit niet als einde, maar als een tussenfase.

Voorzitter, ik las ter voorbereiding nog de notulen van mijn 2e afscheid in 2011 na. Ik ging toen naar de Eerste Kamer, onwetend van wat er in 2012 allemaal in mijn leven zou gaan gebeuren. U, de Commissaris van de Koning begon toen zijn verhaal over mij met: "In 2009 vertelde jij Jos, ik blijf tot 2019. Wij komen toch maar mooi 7 jaar eerder met de schrik vrij." Nee dus. Ik heb mij blijkbaar achteraf gezien aan mijn belofte in 2009 gehouden, het is 2019 en ik ben er nog steeds en ga nu pas weg. Ik laat het graag aan u over om te oordelen of het 7 goede of 7 minder goede jaren waren.

Voorzitter, ik weet dat de heer Koopmans, want die ging er natuurlijk van uit dat ik iets over hem zou vertellen, het repertoire van rapper Boef gedeeltelijk uit zijn hoofd kent, maar 100% zeker weet ik dat hij alle woordjes kent van de rap van rapper Boef die getiteld is 'Ik ga weg'. Ik zie u allen al kijken, zou hij het weer gaan doen? Nee, ik ga deze rap nu niet voordragen zoals tijdens de begrotingsbehandeling het afgelopen jaar, maar ik beloof u dat, als de heer Koopmans afscheid neemt als gedeputeerde, ik die rap zal voordragen. Ik zie nu al enkele collega's verlangend kijken naar het moment, en dat zou wel eens heel snel kunnen zijn, dat ik die rap kan voordragen en al swingend en zingend de heer Koopmans hier uit de politieke arena naar buiten begeleid.

Voorzitter, mijn initiatiefvoorstel in 2011 ging over versterking controlepositie Provinciale Staten, namelijk het instellen van de Statenonderzoeker en ik heb toen gewacht met naar de Eerste Kamer te gaan tot dit voorstel was goedgekeurd. Later is in het kader van zo min mogelijk macht naar de Staten de Controlecommissie afgeschaft en de CvO ingesteld. Sinds mijn aantreden in 2015 heb ik erop gehamerd dat de Controlecommissie terug moet komen en gelukkig kreeg ik hier in de nieuwe generatie van het CDA, ik herhaal de nieuwe generatie van het CDA, dank mevrouw Werrij-Wetzels, daarin mee en is er dus een meerderheid die die wijsheid inmiddels heeft overgenomen. Dank daarvoor. Dus waag het niet, zeg ik tegen de nieuwe Staten, om de Controlecommissie of de Statenonderzoeker af te schaffen en daarmee de controlefunctie van Provinciale Staten te ondermijnen want linksom of rechtsom, dan komt er een aantal nu vertrekkende Statenleden terug en ja, ook ik. Dus wees gewaarschuwd.

Voorzitter, ik weet even mijn tekst niet meer, misschien een Caroliene-hulpmomentje. Aiji, kun je even komen?

De heer Loganathan, (fractiemedewerker Volkspartij Limburg): Wat kan die acteren hè dames en heren. Voorzitter, ik heb toestemming gekregen om 5 zinnen te mogen uitspreken hier voor de Provinciale Staten bij het afscheid en dat is natuurlijk een hoge uitzondering. 5 zinnen, maar jullie weten allemaal, als er een aantal Statenleden is dat naar voren komt en gaat interrumpen, kunnen we er 10 zinnen van maken, dus jullie zijn allemaal uitgenodigd. Voorzitter, met Statenleden nemen ook fractiemedewerkers, en in mijn geval bijna persoonlijk medewerkers, afscheid van de Provinciale politiek en ik wil namens al mijn andere collega-fractiemedewerkers, jullie als Statenleden, de collegeleden, de medewerkers van de Griffie, de bodes, de ambtelijke organisatie en ook de medewerkers van het restaurant bedanken voor de fijne samenwerking en alle kansen die wij hier de afgelopen 4 jaar hebben gekregen. Persoonlijk heb ik de afgelopen 4 jaar mogen meekijken in de keuken van deze Provinciale Staten en de Provinciale politiek en ik moet eerlijk zeggen, ik stond daarbij minder aan het fornuis dan ik eigenlijk had gewild, maar nu is het tijd om een stap terug te doen, maar I will be back, onthoud dat goed. I will be back en neem dat mee in de notulen, zodat ik hier ooit, op het moment, als ik word geïnstalleerd, kan gaan zwaaien zoals Jos altijd doet: ik heb het toch gezegd, het staat in de notulen, onthoud dat. Zijn er nog vragen?

De heer Van Rey (Volkspartij Limburg): Dat was het korte intermezzo van mijn Caroliene, de goedlachse, maar toch zeer betrokken Aiji, dank daarvoor. Dat geldt ook voor de andere fractiemedewerkers waar ik hele plezierige ervaringen mee heb gehad.

Voorzitter, ik zou het bijna vergeten, een persoonlijke noot van mij, u had dat toch zeker wel van mij verwacht en dat meen ik oprecht. De kleffe relatie tussen de machthebbers in dit huis en de public watcher, Dagblad De Limburger heeft mij in al die jaren erg bevreemd en niet alleen dat, het heeft mij ook gestoord.

Dan als afsluiter. Toen de uitslag van de Provinciale verkiezingen bekend was, bleek dat 30 Statenleden niet terugkomen en dat er in totaal 8 nieuwe Sjengen plaatsnemen in de nieuwe Staten. Ik herhaal, 8 nieuwe Sjengen plaatsnemen in de nieuwe Staten. Zelfs de Maastrichtse stadsmuur kon het niet aan en begaf het. Ik heb begrepen dat de Maastrichtse wethouder van monumenten al de toets 1 heeft ingedrukt: 'Welkom bij de Provincie Limburg. Belt u voor subsidies, kies 1. Voor overige zaken, blijft u aan de lijn'. Ik moet er nog altijd met plezier aan terugdenken.

Voorzitter, namens alle vertrekkende Statenleden wensen wij de nieuwe Staten heel veel succes, zorg goed voor ons Limburg. Het gaat u allen goed, met of zonder nasi of bami. Ik kom zeker nog wel een keer inspreken. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank mijnheer Van Rey. Ik denk dat de traditie in ere is hersteld en ik zei al bij de vorige gelegenheid dat, als we dat kunnen evenaren in de volgende periode, begin daar maar eens aan, ik roep nu alvast de Statenleden die voor de volgende periode aan de slag zijn om alvast maar te gaan schrijven voor over 4 jaar en wat uw Sjengen betreft, die hebben natuurlijk ook allemaal gewacht Jos, tot jij terug naar Roermond ging, ik kan me dat wel voorstellen.

Dames en heren, vandaag valt het doek voor de 24^e Staten gerekend vanaf de invoering van het algemeen kiesrecht, dit jaar 100 jaar geleden. Met 47 mannen en vrouwen sterk, gaf u 4 jaar lang vorm aan een Limburg zoals u dat samen voor ogen had. De 1 wat langer dan de ander, zoals ik dat zojuist al aangaf. Voor een deel van u gaat het doek morgen wellicht weer open met de officiële start van de 25^e Statenperiode. Voor anderen blijft dat doek voor altijd of voor voorlopig dicht en omdat u daar zelf voor koos misschien of omdat uw partij daarvoor koos of omdat de kiezer daartoe koos. Aan u die er morgen niet meer bij bent, ik laat u niet gaan zonder een kort persoonlijk woord. Aangezien afscheid nemen ook mij zwaar valt, heb ik hier een doos tissues klaarstaan en dan kunnen we dat eventueel samen delen als dat nodig is.

Dames en heren, ik zal bij het afscheid nemen natuurlijk de Statenleden toespreken en daarbij besef ik dat ik daarbij vergeet dat er achter de Statenleden ook thuisfronten zijn en ik stel voor dat, voordat ik aan deze hele lijst begin want veel van die thuisfronten zitten op de tribune, dat ik de Statenleden vraag om voor uw eigen thuisfront een applaus te geven. Bij dezen. Dan bent u dadelijk ook de eerste bij de borrel hè, dat had u al begrepen natuurlijk.

Dames en heren, ik begin bij degene die het kortst Statenlid was en eindig bij degene die als eerste van u in het verleden op een Statenzetel plaatsnam, maar voordat ik hieraan begin, wil ik samen met u afscheid nemen van iemand wiens kwaliteiten we nu niet langer alleen voor Limburg mogen behouden, maar nu met alle provincies van Nederland gaan delen. Dames en heren, ik heb het natuurlijk, net als Jos van Rey ook al zei, over Janneke Braam. 10 jaar lang onze Griffier en zolang als ik gouverneur ben, gewend om haar hier altijd aan mijn zijde te hebben. Het was voor mij net al wennen zou ik bijna zeggen, met een man naast me, dat heb ik nog niet vaak meegemaakt. Om mij door de vaak lange vergaderingen te leiden met leidraden, kattenbelletjes en influisteren, maar Janneke, of mevrouw Braam, ik blijf het toch wel even officieel houden, u zit op de tribune, zij leidde niet alleen mij, zij leidde ook samen met haar hele team u en uw voorgangers dames en heren Statenleden, door 100'en vergaderingen en bijeenkomsten en ik mag zeggen vlekkeloos. Als ik mijn collega-Commissarissen van de Koning wel eens hoor opmerken dat Statenbesluiten moeten worden herzien omdat er in het proces iets niet goed liep, dat het een en ander moest worden gerepareerd, dat zaken 10 keer terug moesten komen enzovoort, maar met Janneke Braam als Griffier dames en heren, is ons dat in 10 jaar tijd nooit overkomen. Wij mochten met haar dus zeker onze zegeningen tellen. Bovendien leidde zij de Staten naar een betere balans, een balans tussen controleren, volksvertegenwoordigen en kaders stellen en tussen een scheiding en een samenwerking van Provinciale en Gedeputeerde Staten. Een balans waarnaar het eerder sinds de invoering van het dualisme in 2003 nog steeds een beetje zoeken was. Beste Janneke, mevrouw Braam, wij zullen u hier dus zeker gaan missen in deze arena om uw deskundigheid, om uw expertise, uw oog voor het detail, uw gevoel voor de verhoudingen, uw integriteit, neutraliteit en enorme betrokkenheid en dienstbaarheid, ongeveer dag en nacht bereikbaar en benaderbaar en bovenal om uw positief, optimistisch en altijd goedgemutst zijn. En het hele Griffieteam, inmiddels heb ik begrepen dat ze hier

intern de grifjes worden genoemd, de leden daarvan, zullen u missen want u zette de medewerkers in hun kracht, u stimuleerde als baas hun ontwikkeling en u gaf ruimte aan talent en u gaf het voorbeeld in verantwoordelijkheidsbesef en daarbij coachte u met gevoel voor persoonlijke omstandigheden en waar nodig ook met hele praktische humor. U houdt, en dat weet niet iedereen in deze zaal, enorm van voetbal, niet alleen om ernaar te kijken, zoals de meesten hier wel doen, maar u heeft het ook tijden zelf gespeeld en om in die voetbaltermen te blijven, maakt u met uw carrièreswitch naar het IPO promotie van de Provinciale naar de nationale klasse. De kleur van het IPO is niet voor niets oranje en ik kan u alleen maar zeggen, het IPO mag bijzonder blij zijn met de uitmuntende spelverdeler waar het al lang op zat te wachten. Wij moeten u dus nu laten gaan, maar we zijn eigenlijk al bij voorbaat trots als Limburgers om wat u daar in Den Haag gaat presteren, maar niet voordat ik u namens Limburg bijzonder dank voor uw inzet en om Limburg in uw hart te houden, heb ik ook daarvoor 2 geschenken meegenomen. Dat is uiteraard eerst het streekpakket dat u allen vaker gezien heeft, dat werd uitgereikt aan vertrekkende Statenleden. Een streekpakket waar iedereen zich van afvraagt 'wat zit erin?' en er is maar 1 iemand die dat weet, dat is de Griffier zelf want die heeft het wel eens een keer ooit samengesteld denk ik en vandaar dat ik u het door uzelf samengestelde pakket ook graag kom overhandigen en daarbij past ook een fotoboek, zeer recent uitgekomen, Guy van Grinsven, die Limburg en de omliggende gebieden op een fantastische wijze in de afgelopen jaren voor de lens heeft kunnen afdrukken en kunnen bewaren. Zijn hele carrière als fotograaf is daarin vastgelegd, inclusief de zeer bekende foto's van de nasleep van de 9/11-rampen in New York. Dat boek plus het streekpakket wil ik u graag komen overhandigen. Ik kom graag naar u toe en ik hoop dat er iemand met me mee komt want het is wel een zwaar boek dat erbij is en terwijl ik dat doe, denk ik dat het applaus zal opklinken. En dat is de 1^e tissue.

En dan nu dames en heren, de afscheidnemende Statenleden, dat zijn er maar liefst 29, numero 30, Peter van Dijk daarvan hebben we al afscheid genomen aan het begin van de vergadering en waarmee inderdaad, zoals Jos van Rey net aangaf, een heleboel kennis en ervaring vertrekt en ik begin eigenlijk bij de heer Wim Janssen. Net iets meer dan 100 dagen geleden mocht u vanuit Venlo in de voetsporen stappen van Carla Brugman, die de GroenLinksfractie in de Staten, het lidmaatschap, verruilde voor een wethouderschap in Venray en in die 100 dagen, heeft u met de ervaring van het gemeenteraadslidmaatschap al in de zak kunnen ruiken aan de mores, de energie en de hectiek van de Staten en u heeft gelukkig nog net op tijd uw maidenspeech kunnen houden, waarin u uw groene hart liet spreken. Wie weet zien wij u hier ooit weer terug om u sterk te maken voor het Limburg dat u voor ogen heeft, maar voor nu mag de gemeente Venlo zich weer verheugen op de exclusieve aandacht aldaar van u als gemeenteraadslid. Ik dank u hartelijk voor, hoewel de periode kort was, maar dat u paraat heeft willen staan voor Limburg en de Limburgse belangen. Dank u wel.

Kom ik bij de heer Jack van Oppen of is het Jáck van Oppen? Daar ben ik eigenlijk nog nooit precies... Jack is het toch hè, mag ik niet Jáck zeggen? Jack. 1 maand eerder dan Wim Janssen kwam u de Staten versterken en u kwam in de plaats van Erik Koppe, die na 30 jaar besloot om de politiek te verlaten, maar u heeft dus iets langer aan het Statenlidmaatschap kunnen snuffelen dan de heer Janssen net genoemd, maar 4 maanden zijn eigenlijk veel te kort. De vragen die u stelde over de verrommeling van de Buitenring Parkstad zijn zelfs nog zo vers dat Gedeputeerde Staten moeite moest doen om ze nog voor uw vertrek te beantwoorden en ik weet niet of u uw mail gisteravond al eventueel heeft gecheckt, maar de antwoorden zijn inmiddels bij u binnen, net op tijd dus. Helaas houdt het hier vandaag voor u op en is het aan de nieuwgekozen fractie om straks de antwoorden die gegeven zijn door het college te bestuderen, maar uw geest, de geest van Van Oppen waart in ieder geval hier nog eventjes rond. Tot zover. Dus bedankt voor uw inzet voor Limburg in deze rol als Statenlid. Een inzet waarvan de gemeente Brunssum in ieder geval nog langer kan genieten met u in

de rol van gemeenteraadslid. Ook voor u hartelijk dank voor uw inzet. Dank u wel. Het wordt langzamerhand wit hier.

Dan had ik Tom Baars, maar die is wel vanochtend aanwezig geweest voor het controleren van de geloofsbrieven, maar niet meer vanmiddag aanwezig en dus spreek ik hem toe, maar gaat dat via de camera. Ik hoop dat hij thuis kijkt en anders moet hij het maar straks opzoeken want 9 maanden lang zat Tom Baars in de Staten en hij kwam in de plaats van Statenlid Chris Schilders die het niet langer eens kon zijn met de koers van zijn partij. Zulke dingen gebeuren, maar dat is niet altijd de leukste reden om in de Staten te komen, maar 9 maanden lang heeft u zich ingezet voor Limburg en haar moderne toekomst want hij boog zich onder meer over de digitalisering en de robotisering en 9 maanden is normaal ook de tijd van een zwangerschap, maar helaas zat er voor hem niet de geboorte van een vernieuwd Statenlidmaatschap in, maar wie weet zien we hem ooit hier ook nog wel weer terug. In de tussentijd mag in ieder geval de gemeente Sittard-Geleen genieten van zijn betrokkenheid als gemeenteraadslid en wellicht maakt hij van die stad Sittard-Geleen nog een smart digital city. Voor nu hartelijk dank voor zijn inzet.

Dries Lodewijks. Bijna een jaar geleden nam u, Dries Lodewijks, de plaats in van Joost van den Akker, die toen opschoof naar een zetel aan de Gedeputeerde Statentafel en u nam plaats in 2 Commissies, Ruimte, Landbouw en Natuur (RLN) en Cultuur en Samenleving (CS), maar uw interesse was eigenlijk nog veel breder, zoveel bleek wel uit uw moties over de energietransitie en de vragen die u stelde over veiligheid voor hulpverleners en vrijwilligers, over de Afrikaanse varkenspest en een dreigend tekort aan bedrijventerreinen in de Parkstad. Vandaag nemen we weliswaar afscheid van u, maar wie weet, keert u ook wel weer snel terug omdat u op een opvolgingsplek van de VVD-lijst staat, maar dat is in de sterren, voor nu in ieder geval bedankt voor de bijdrage aan Limburg tot nu toe. Dank u wel.

Mevrouw Angelique Weingarten. U begon als Statenlid in maart 4 jaar geleden, vertrok en kwam weer terug in de plaats van Bram Schaminée, nu 9 maanden geleden. Dus bijna 2 jaar, 22 maanden om precies te zijn, diende u Limburg en de Limburgers, waarbij uw hart vooral lag aan de kant van cultuur, de Sociale Agenda, burgerparticipatie, leefbaarheid en sociale veiligheid. Niet beslissen over anderen, maar met anderen, zo mag uw motto luiden. Het lijkt me dat Venlo daar ook wel bij vaart want naast coördinator Huisvesting asielgerechtigden, bent u ook daar raadslid. Voor hier en voor nu dank voor uw tweemaalige en tweevoudige en dus eigenlijk de dubbele inzet voor Limburg. Dank u wel.

De heer Niek van der Loo. Iets meer dan de helft van deze Statenperiode was ook u hier van de partij. Cultuur, samenleving en integriteit werden hier uw speerpunten, maar u liet de wind ook vanuit een hele andere hoek waaien met uw speciale aandacht voor de ontwikkelingen rondom het Windturbinepark Bönnesohl, vlak over de grens bij Nationaal Park De Meinweg, waarbij u vooral uw zorgen uitsprak over de natuur aldaar. Zoals u ook opkwam voor de democratische rechten van de omwonenden aan de Nederlandse, lees aan de Limburgse, zijde van de grens. Het opkomen voor die rechten in de vervolgfase kunt u nu helaas niet meer binnen deze Staten doen want ook van u nemen wij vandaag afscheid, maar ongetwijfeld zullen uw collega's het dossier blijven volgen. Ik wens u het beste en ik zeg u dank voor uw inzet voor deze mooie provincie. Dank u wel. Ik hoop dat we voldoende tissues hebben trouwens, maar dat zien we wel.

Frans Heldens. Het was 2 jaar en 2 maanden geleden dat u opnieuw aanschoof in deze Staten in plaats van Hubert Mackus die toen gedeputeerde werd en ik zeg 'opnieuw', want u zat hier ook al van 2004 tot 2007. Toen vertrok u om wethouder te worden, maar u kwam dus terug, onder meer om zitting te nemen in de Commissies RLN, CS en in de werkgroep Digitalisering, maar net als bij vele andere Statenleden, was uw belangstelling eigenlijk veel breder dan dat, zoals in uw geval zorgen

over overlast van water van de Maas en overlast van geluid van de A73. Vandaag nemen wij afscheid van u, maar zo actief als u bent, ook op sociaal-cultureel vlak, denk ik dat Limburg ook nog op andere fronten van uw inzet en passie zal kunnen blijven genieten, maar voor uw specifieke Stateninzet nemen we vandaag alvast onze hoed af, chapeau en dank.

John Heuvelings. John Heuvelings trad in deze periode tweemaal aan met als verdrietige aanleiding eerst de ziekte en daarna het overlijden van Lau van Bilsen, dat was zeker niet gemakkelijk om die op te volgen en uiteindelijk diende u 3 jaar en 9 maanden de Staten en daarmee de provincie Limburg, waarbij uw hart vooral lag bij de cijfers, de economie en de controle. Daarnaast ondertekende u 10 schriftelijke vragen variërend van toeristische ontwikkeling tot huisvesting statushouders, van kosten van het Waterschap Limburg tot duurzaamheid, van ondertunneling van de Vierpaardjes tot de aanpak van de winkelleegstand, maar bovenal maakte u zich bijzonder sterk voor een lening voor startende ondernemers. Ondertussen zit u ook, net als Wim Janssen en Angelique Weingarten, in de gemeenteraad van Venlo, al sinds 2006, maar het werk voor de publieke zaak wordt dus voortgezet, zij het in een andere arena. Voor nu applaus voor wat u voor Limburg hebt betekend en ik kom daar straks nog even op terug. Dank u wel.

Hennie Nillesen. 3 jaar en 10 maanden geleden kwam Hennie Nillesen de Staten versterken en u was 1 van de 19 collega's die inging op mijn verzoek om mij ook de mens en zijn of haar passies achter het Statenlid te leren kennen. Daarvoor nam u me mee naar Landgoed Bleijenbeek, inclusief het kasteel en dat is een echte aanrader dames en heren, ik ben er later ook nog een keer terug geweest, en naar de boomkwekerij die uw familie thuis in Bergen runt. De vrouw die ik die dag leerde kennen, zag ik ook terug in de zaken waarvoor u zich hier in deze zaal sterk maakte, met name op het gebied van cultuur en samenleving, maar als meest noordelijke Statenlid, dat is toch een prestatie, zagen wij u ook in de weer voor het openbaar vervoer in de kop van Noord-Limburg en de verkeerssituatie op de N271 ter hoogte van Gennep. Limburgers konden niet langer voor u kiezen, dus zien we u hier morgen niet meer plaatsnemen in een Statenzetel. Jammer, maar dank voor zolang u hier wel was en u zich inzette, niet alleen voor de top van Limburg, maar voor heel Limburg. Dank u wel.

Sara Giesen-Cox. De 3^e vrouw dames en heren waar we vandaag afscheid van nemen is Sara Giesen. U zat hier wel vanaf het begin, maar u trok zich even terug om 1 van die 2 nieuwe Limburgers op de wereld te zetten. Ook u mocht ik beter leren kennen in mijn Statentour. U nam me mee op het water van de Maasplassen, maar ook naar dat kleinschalige kinderdagverblijf Bly! in Roermond, waarvan u als actief lid in de ouderraad zat en al is het behartigen van belangen uw vak, u bent immers advocate, die dag merkte ik dat het ook in uw bloed zat. Hier behartigde u de belangen van alle Limburgers, met name op het gebied van de economische ontwikkeling, de arbeidsmarkt en het onderwijs en dat naast een baan, een zwangerschap en naast een jong gezin en u bewaakte de integriteit in de gelijknamige Statencommissie oftewel u was zelf een gewone opgestrooptemouwenvrouw, zoals u het in een opiniestuk noemde, die de afgelopen jaren de kans greep om het verschil te maken. Wij zien u morgen niet terugkomen, dus dank voor de kans die u greep en ik weet zeker dat u ook buiten uw vak de belangen van anderen zult blijven behartigen. Als het dan niet langer in deze zaal is, dan is het vast wel ergens anders in deze mooie provincie. Dank u wel.

Maud Hermans. Een 4^e vrouw die we niet terug zien komen in de volgende Statenperiode is Maud Hermans, de 1^e afscheidnemende die hier ook de volledige Statenperiode heeft gediend. Ook haar leerde ik beter kennen tijdens de Statentour met haar in Sittard-Geleen, een uitgesproken, mondige en wellicht extraverte vrouw die voor mij beroepsonderwijs en sport op de agenda had gezet en net als Sara bent u een mouwenopstroopvrouw, jullie schreven dat opiniestuk immers samen. Een vrouw

die graag meer vrouwen in de politiek ziet, maar toch 1,5 jaar geleden liet weten dat u er na deze Statenperiode mee zou stoppen. Zelf noemde u het het mooiste van het Statenwerk, dat u er mensen makkelijker mee bij elkaar kan brengen. Politiek is voor u samenwerken binnen uw eigen partij, maar ook vooral daarbuiten door verbindingen te zoeken en te netwerken. De kans die u ook 4 jaar geleden greep om het verschil te maken, verzilverde u vooral op het gebied van cultuur en samenleving en niet voor niets was u woordvoerder voor sociale zaken en de onderwerpen die uw speciale aandacht kregen, varieerden van kwetsbare wijken tot tekorten bij gemeenten door zorguitgaven en van laaggeletterdheid tot een gasloos huis en nog zoveel meer. Met u mevrouw Hermans, nemen we afscheid van een zeer betrokken en gedreven Statenlid en ik gun het Limburg van harte dat u met uw ambitie en spontane no-nonsensepersoonlijkheid nog veel voor haar kan blijven betekenen als enthousiast persoon in het onderwijs, als verbinder of als netwerker, ook buiten deze arena. Heel veel dank voor de laatste 4 jaar.

Boudewijn Simons. Ook u was er 4 volledige jaren bij en ook u ging in op mijn uitnodiging om persoonlijk kennis te maken en dat heb ik geweten of beter dat heb ik gevoeld want die kennismaking vond plaats in de fitnessruimte in uw garage. Zo ervaren als u met al die apparaten was, zo onervaren was u toen nog als politicus, maar gaandeweg ontwikkelde u zich tot een betrokken, enthousiaste en energieke volksvertegenwoordiger, niet zo op de voorgrond tijdens plenaire Statenvergaderingen, maar die groei vond wel degelijk plaats in eerst de Commissie Financiën, Economische zaken en Bestuur (FEB) en de laatste 2 jaar die van CS. U keert na vandaag niet terug in deze Statenzaal, maar ik ben ervan overtuigd dat u met uw veelzijdigheid vast nog wel andere wegen in en voor Limburg zult vinden, zeker nu er tijd is om alle aandacht op de maatschappelijke loopbaan te richten. Dank voor hetgeen u tot nog toe voor dat Limburg heeft betekend. Dank u wel.

Mevrouw Tirza Houben. De 5^e vrouw die wij hier vandaag vaarwel zeggen is Tirza Houben. Tirza Houben, ook u zat hier de volledige periode en ook u nam mij mee op Statentour naar de Donderberg in Roermond en naar het Maximinahuis, de ontmoetingsplaats voor alle Roermondse vrouwen. Ik ben er later dus ook nog een keer terug geweest, met mijn kabinet overigens, om te klussen in het kader van NLdoet en voor de mensen die daar nog een keer langs reizen: de roze voordeur is van mijn hand. U stak veel van uw tijd in deze Staten, altijd betrokken en gedreven. U ging ervoor, van klimaat tot aan het Sociaal Domein en kritisch, zoals op het Limburgse Klimaatakkoord of het Asbestplan of de Sociale Agenda, maar altijd met als doel om er samen uit te komen en altijd trachten om de afstand tussen politiek en burger kleiner te maken, om in deze zaal ook vooral het verschil voor die burger te kunnen maken. U overbrugde de afstand tussen burgers en dit Gouvernement door vele groepen hier ook te ontvangen en rond te leiden. Er zouden meer Tirza Houbens moeten zijn, zo klonk het hier in de laatste Statenvergadering en een groter compliment kan ik u eigenlijk dan ook niet maken. Ik kan u alleen namens heel Limburg hartelijk dank zeggen voor de inzet hier in deze zaal. Dank u wel.

Daryl Pfoster. Vrijheid en gelijkheid waren de woorden die u 4 jaar geleden hier brachten in deze zaal. Hier in de plenaire Staten trad u niet altijd op de voorgrond, maar u uitte uw betrokkenheid bij cultuur, leefbaarheid en veiligheid vooral tijdens de debatten in de Commissievergaderingen van CS, waar u af en toe overigens ook kon bewijzen een goede voorzitter te zijn, waarvoor dank. Uw oprechte zorg voor de zwakkeren in onze samenleving bleek uit uw motie waarmee u steun vroeg voor de Voedselbankactie 2018, maar ook uit uw schriftelijke vragen over onder meer jeugdzorg en drugsproblematiek. U combineerde het Statenlidmaatschap tot vandaag met het raadslidmaatschap in Sittard-Geleen, dus als wij hier vandaag afscheid van u nemen in deze hoedanigheid, uw inzet voor de publieke zaak stopt allerminst. Integendeel, het gaat verder, maar dan op gemeentelijk niveau. Ik wens u daarbij heel veel plezier, heel veel succes en ik dank u heel hartelijk voor de inzet voor deze mooie provincie. Ik dacht altijd, ik gooi een tussentje op de grond, mer zoe weurde er waal vâöl.

Mevrouw Wilma van Dommelen. Een 6^e vrouw die we vandaag gedag zeggen en ook u zat hier de volle 4 jaren en 1 dag om precies te zijn en u had bij aanvang de ambitie om een bijdrage te leveren aan een Limburg waar het goed leven en goed werken is, een ambitie die ik u al meteen in de praktijk zag brengen toen ik op onze kennismakingsdag de kiosk in uw woonplaats Horn mocht openen, een vergeten kiosk die u samen met uw partner had gekocht en gerenoveerd en die u nu weer terug gaf aan de gemeenschap voor uitvoeringen van muziekverenigingen, van bandjes, van koren of van theater. Hier in deze Staten vond ook de Limburgse natuur u aan zijn zijde, onder meer met uw met algemene stemmen aangenomen motie gericht op de campagne, 'Een dumper is een stumper', gericht tegen het voor mens en natuur hoogst kwalijke drugsafval op alle mogelijke of beter op alle onmogelijke plaatsen en daarnaast trok u ook samen met John Verhoijzen op om meer klare wijn geschonken te krijgen over het huisvesten van arbeiders bij bedrijven. Mevrouw van Dommelen, het was Limburg een genoeg 4 jaar lang van uw uitgesproken ambitie en van uw kunde hier te mogen profiteren. Hartelijk dank daarvoor.

Jan van de Ven. Limburg mocht ook de volle Statenperiode van uw inzet genieten en die inzet was groot, niet alleen voor het onderwijs, wat natuurlijk voor de hand ligt als schoolmeester, maar ook voor de mobiliteit en de duurzaamheid, cultuur en de samenleving, inclusief de digitalisering en u was lid van de Commissie Integriteit. Mocht ook ik 10'en met een griffel te verdelen hebben, dan zou u die zeker kunnen verdienen als voorzitter of als spreker of als moderator. Dat laatste deed u bijvoorbeeld erg goed tijdens de thema-avond Limburg Waterproof in 2016. U vroeg ook, mijnheer Van de Ven, speciale aandacht voor jongeren. Zo kreeg u het thema radicalisering onder de jongeren hier in huis op de agenda gezet en bovendien kreeg u hier unaniem de handen op elkaar voor uw motie tijdens de laatste Statenvergadering met als titel Baas van Morgen om ook nog niet stemgerechtigden te betrekken bij politiek en het bestuur. Dat had ik natuurlijk al kunnen zien aankomen toen u mij voor de kennismaking niet in uw eigen habitat uitnodigde, maar uw groep 7/8 van basisschool Laurentiushof meenam naar het Gouvernement om ze hier in deze Statenzaal te laten debatteren over Europa, uw zelfgekwekte baasjes van morgen als het ware, maar daarnaast verwierf u ook buiten dit huis, Jos van Rey stipte het net al aan, grote bekendheid, bekendheid als de Justin Bieber van het onderwijs, oftewel als aansprekende stakingsleider voor een beter salaris en minder werkdruk in het basisonderwijs. Voor nu wilt u even met alles stoppen, met wat je het eervolle Statenwerk noemt, met het actievoerderschap en zelfs even met het onderwijs omdat u na deze hectische jaren even tijd voor uw gezin wilt hebben met 2 dochters die u nu nog adoreren. Toch weet ik zeker dat we zeker weer van u gaan horen, is het hier niet in Limburg, dan is dat wellicht wel in Den Haag, maar in ieder geval is dat voor de publieke zaak. Ontzettend bedankt voor uw inzet.

De heer Max Ruiters. Balen, stevig balen maar de kiezer heeft gesproken, zo schreef u afgelopen vrijdag op uw Facebookpagina. Uw Provinciaal avontuur, zoals u het zelf noemde, stopt inderdaad vandaag en dat is zeker niet makkelijk voor iemand die al sinds zijn 15^e actief is in de politiek, uiterst betrokken en uiterst bevlogen. U schreef ook dat u met opgeheven hoofd vertrekt en dat mag u zeker, zo was u een uitstekende voorzitter van zowel de Commissie FEB als die van de Jaarrekening. U vertegenwoordigde ons ook prima bij de Zuidelijke Rekenkamer en mocht Gedeputeerde Staten zich van u met 20 vragen nader verdiepen in onderwerpen zoals de campussen, de luchthaven, de autofabriek, het mediabeleid en cultuur, om er maar een paar te noemen. Bovendien was u een prachtige ambassadeur voor de jeugd, tientallen schoolklassen heeft u hier verwelkomd om met hen het Statenspel te spelen in deze zaal en hen zo spelenderwijs kennis te laten maken met de democratie. Hoe belangrijk u dat vond, bleek ook al uit onze kennismaking, waarin u mij meetroonde naar de basisschool van uw dochters, zodat de klasgenoten van uw oudste mij als gouverneur het hemd van het lijf konden vragen. Ik herinner mij nog de vraag over de dienstauto, maar goed. Beste Max Ruiters, u kijkt dankbaar, voldaan en trots terug op de afgelopen 4 jaar en dat mag en dat is goed

en onder ons gezegd en gezwegen, al mag het Provinciale avontuur vandaag dan even stoppen, aan uw politieke avontuur zie ik echt nog geen einde komen. Limburg gaat u in de toekomst vast nog vaker danken voor uw inzet, net zoals we dat nu op dit moment doen. Dank u wel.

Bianca Lauvenberg. Als econoom en controller bent u een kei in cijfers en daar heeft Limburg van mogen meegenieten. Uiteraard was u geheel op uw plaats in de Commissie FEB en zeker ook in de Jaarrekeningcommissie. U waakte als een pitbull over de uitgaven van de Provincie en beet u als zodanig, als pitbull dus, ook vast in dossiers als die van Marsna Papier en de lening aan Toverland en daarnaast zag u graag dat de Provincie bij het verstrekken van leningen niet alleen oog had voor financieel rendement, maar ook voor maatschappelijk rendement en daarbij werd zeker naar u geluisterd. Bovendien stond de arbeidsmarkt hoog op uw agenda, waarbij u zich inzette voor meer banen op elk opleidingsniveau. 3 moties diende u in, onder meer over het voortzetten van het MKB-Leningenfonds en die 3 moties werden ook aangenomen. Bianca, u had als doel om in uw Statenperiode de armoede in Limburg aan te pakken en als 7^e en laatste vrouw waar wij vandaag afscheid van nemen, mag u tevreden zijn met wat u hier op dat gebied heeft bereikt. Dank daarvoor en namens al die Limburgers hartelijk dank.

Frank Sturtz. Beste Frank Sturtz, u schoof hier pas 4 maanden geleden aan, voor de 2^e keer, met al bijna 4 jaar eerdere Statenervaring op zak. De aanleiding van uw terugkeer, het plotselinge overlijden van Willem Dierks, was natuurlijk een hele verdrietige. U wist hier met een groot gevoel van respect en waardering mee om te gaan. Voor nu kan ik eigenlijk alleen mijn woorden van 4 jaar geleden herhalen, toen ik u, net als Willem Dierks, een stille kracht noemde, die niet graag op de voorgrond of in de belangstelling treedt, maar die wel van aanpakken weet. Het was mooi dat juist u Willem kwam vervangen en ik wens u het allerbeste en vraag voor al uw inzet een applaus voor die inzet. Dank u wel.

Peter Visser. Ook hij is vandaag niet aanwezig. Ik moet eerst tegen de heer Baars zeggen dat ik hem ronkend heb toegesproken, er werd fors voor u geklapt, maar u was er niet bij, maar u kunt het terugkijken op internet. Ik ga het niet nog een keer herhalen. Peter Visser kon er ook vandaag niet bij zijn, maar aangezien hij in totaal toch zo'n 6 jaar en 3 maanden Limburg heeft gediend, spreek ik mijn dankwoord ook aan hem uit via de camera, dan kan hij dat later terugkijken. Beste Peter, dit is de 3^e keer dat u afscheid neemt en u weet: driemaal is scheepsrecht. U leek dus een beetje op een boemerang; u ging, maar kwam even snel en even enthousiast en vol energie weer even terug. Zelf noemde u uw relatie met de Staten, die in 2007 begon, niet voor niets een soort knipperlichtrelatie en al bent u er vandaag jammer niet bij, we hebben gelukkig dan wel nog uw aanwezigheid bij de laatste Statenvergadering vers in ons geheugen liggen; hoe tijdens uw sprint naar buiten de telefoon in uw hand Let's twist again begon af te spelen. In feite werd dat uw laatste dans met deze Staten. Bij uw vorige afscheid in 2017 zei ik al dat u een actieve, betrokken en kritische volksvertegenwoordiger was die altijd in was voor een grapje en in uw laatste periode van 9 maanden was dat niet anders. U zette zich vooral in voor natuur, waterveiligheid en innovatieve landbouw en duurzaamheid, waarbij uw motto was: als de plek waar je leeft al niet goed is, dan kan de rest ook niet veel worden. Gelukkig leerde mijn kennismaking met u aan het begin van deze Statenperiode dat u zelf leeft in een soort ecologisch paradijs, bovenop de Keutenberg, vanwaar u hopelijk nu of later mijn dank en het applaus hoort voor de inzet voor Limburg.

Ook Donald Fijnje spreek ik vandaag via de camera toe want hij is er ook vandaag niet bij, maar hij verdient een warm afscheidswoord want 7 jaar en 10 maanden, bijna 2 volle Statenperiodes, diende u, Donald Fijnje, immers Limburg en de Limburgers. Kwam u destijds nog binnen als een onervaren politicus, u vertrekt met een schat aan ervaring. Ervaring die u opdeed in zowel Commissies op

terreinen als economie, financiën, controle en bestuur als wel in de Werkgroep Limburg Agenda. Gaandeweg de rit, zagen we u groeien in uw rol als volksvertegenwoordiger, goed luisterend, kritisch, maar ook reëel. U mag daar zeker trots op zijn. De kennis en de ervaring en de inspiratie die u hier in Maastricht heeft opgedaan, kunt u in ieder geval nog heel goed gebruiken in die andere volksvertegenwoordigende rol die u heeft, namelijk in de gemeenteraad van Venlo. Ik wens u daarbij heel veel succes en dank u voor de inzet in deze arena. Dank u wel. Iech goon zelf ein stukske hoeger staon. Ein soort van berg.

Hans van Soest. U diende 2 volle Statenperiodes de publieke zaak voor ons en dus voor ons mooie Limburg en in die rol was u 8 jaar lang lid van heel wat Commissies. Ik ga ze niet allemaal opnoemen, maar daar zaten er tussen met behoorlijk zware agenda's en flinke dossiers, zoals het Regionaal Investeringsfonds of de Mobiliteit en Duurzaamheid (MD), maar ook RLN. Plus boog u zich nog over de toekomst van Limburg in de werkgroep Digitalisering en bovenop dat alles was u 1 van de 2 Limburgse afgevaardigden uit dit Parlement in de Algemene Vergadering van het IPO. Samen met collega-afgevaardigde John Verhoijzen, schudde u een werkproces op binnen de Commissie FEB, zodat dit werkterrein veel beter kon aansluiten op IPO-ontwikkelingen. Beste Hans van Soest, ook voor u stopt het Provinciaal avontuur vandaag, maar uw gemeentelijke avontuur is nog in volle gang want ook u zit nog in de gemeenteraad van Venlo, die toch echt wel in zijn handen mag knijpen voor zoveel Provinciale ervaring binnen zijn gelederen. Succes en bedankt voor de 8 jaar die u aan deze Provincie heeft besteed.

De naam is al gevallen, John Verhoijzen. Ook John Verhoijzen, dames en heren, liet mij 4 jaar geleden toe in zijn wereld, in zijn geval die van het ondernemerschap, het agrarisch bestaan en het Sociale Domein, maar naast zijn bedrijven nam hij mij ook mee naar de dorpscoöperatie Steingood Beringe, die zich inzet voor de leefbaarheid aldaar, inclusief het beheer van de Brede School aldaar. Deze achtergrond vormde ook de motor achter zijn inzet in deze Staten, 2 volle termijnen lang. John Verhoijzen, u zat in de Commissies waar u die motor kon laten ronken, zeker voor wat betreft het wel en wee van de Limburgse agrarische sector. We zagen u hier vaak vol passie en betrokkenheid in debat over de kwesties als wilde zwijnen en huisvesting van arbeidsmigranten en daarnaast maakte u zich bijzonder sterk voor oerrunderen in de natuur en voor duurzame veehouderij, waarbij u vaak de innovatiekracht in de Limburgse landbouw roemde. Maar liefst 32 keer greep u naar de pen om vragen te stellen, waarbij we ook uw aandacht gewaar werden voor totaal andere onderwerpen, zoals snel internet, starters op de woningmarkt, jongerenwerkloosheid en bovendien was u, ik zei het net al, 1 van onze 2 afgevaardigden bij de eredivisie van Provincies, het IPO. Beste John, voor zo'n brede en zo'n intense inzet voor Limburg, 8 jaar lang, kan ik alleen maar zeggen: hartelijk dank.

Math Voncken. Met uw vertrek zien we een echte allrounder vertrekken, al 4 decennia actief voor uw eigen partij en 2 volledige Statenperiodes hier in de politieke arena van Limburg. U was lid van vele Commissies, in de huidige periode zelfs van 4 verschillende, maar uit uw vele schriftelijke vragen aan Gedeputeerde Staten bleken vooral de werkgelegenheid en aanverwante zaken u aan het hart te gaan, zoals pendelbussen voor werknemers, maar ook huisvesting voor immigranten en wat u ook aan het hart ging, en daarom gingen waarschijnlijk uw haren zojuist recht overeind staan toen ik het woord 'allrounder' gebruikte, was leesbare taal, dus wars van afkortingen en wars van Engelse termen. In een motie vroeg u dit huis om deze struikelblokken zoveel mogelijk buiten de beleidsstukken te laten. Een motie die door al uw collega's werd omarmd, al was er 1 uitzondering, 1 Engelse afkorting die u wel bijzonder graag koesterde en dat was de afkorting SROI, Social Return On Investment, want als u ergens wel onverminderd aandacht voor bleef vragen, was het wel dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij aanbestedingen meer kansen kregen op een baan. Een doelgroep waarmee u mij ook liet kennismaken tijdens onze Statentour. Ik bewaar nog leuke

herinneringen aan de uren aan de inpaktafels in het Sociaal Werkbedrijf. Beste Math, ik had u natuurlijk geen allrounder mogen noemen, maar een man die alle onderdelen van het politieke vak beheerst en die gaan we dus nu missen, maar dank voor de 8 jaar dat Limburg van uw kunde heeft mogen profiteren. Many thanks.

Hans van Wageningen. Hans van Wageningen, ik weet niet of u een stappenteller bijhoudt, maar ik vermoed dat u in deze arena een topscorer zou zijn. Hoe vaak heeft u in de afgelopen 8 jaar wel niet de weg afgelegd van uw stoel naar dit spreekgestoelte of naar de interruptietafel? In uw 1^e periode nog als fractievoorzitter van een oppositiepartij en in deze periode als woordvoerder van vele, zeer vele onderwerpen. Volgens mij bent u ook lid geweest van zo'n beetje alle mogelijke gremia die Provinciale Staten hier in huis hebben; het Presidium, de Controlemcommissie, de Jaarrekeningcommissie, de Vertrouwenscommissie nieuwe Commissaris van de Koning en eigenlijk alle Statencommissies. Ook het aantal schriftelijke vragen wist u naar 24 op te voeren en ik vermoed dat u ook topscorer bent op het gebied van moties want geloof het of niet, er staan er maar liefst 79 op uw naam. U was kortom een Statenlid met een tomeloze energie en met inzet en zo hebben we u hier ook in debatten leren kennen; gedreven, vasthoudend en met een enorme dossierkennis. U bedrijft politiek overduidelijk vanuit kennis en vanuit inhoud en een vernieuwer bent u overigens ook en dan verwijst ik graag naar de afkorting die ook Math Voncken zo koesterde, SROI, en natuurlijk de duurzaamheid. U was immers ook de energieke trekker van de Werkgroep Verduurzaming Energienetwerken. Ook uw ervaring, kennis en kunde gaat Limburg nu moeten missen, maar wellicht is een terugkeer via de opvolgingsplek nog wel binnen handbereik, maar voor nu in ieder geval dank en dank voor de vele, vele meters die u in het Limburgs belang heeft gemaakt. Dank u wel.

Anton Kirkels dames en heren, was net als de 4 mannen hiervoor 8 jaar lang een stabiele factor, maar hij nodigde mij ook bij hem thuis uit en wel specifiek aan zijn tafel en ik heb daar mogen genieten van een heerlijke maaltijd en zeker van een zeer goed tafelgesprek dat qua toon en inhoud behoorlijk in 1 lijn lag met hoe iedereen hem hier ook heeft leren kennen. Een inhoud die immers behoorlijk divers is, maar Anton Kirkels, waar lag uw affiniteit eigenlijk niet? Bij cultuur, bij samenleving, mobiliteit, duurzaamheid, ruimtelijke ontwikkeling, landbouw, natuur. Bovendien was u lid van de werkgroep Limburg Agenda. Dus ook u liet uw licht over de toekomst van onze mooie provincie schijnen. Uw diverse belangstelling zagen we natuurlijk ook terugkomen in de vragen die u alleen of samen met anderen stelde, maar ook in uw acties, zoals de petitie die u begin 2015 startte met vrijwilligers voor het aanpakken van de verkeersproblemen op de A2, zoals u zich ook een groot voorstander en pleitbezorger toonde voor de treinverbinding Weert-Antwerpen en natuurlijk uw initiatiefvoorstel voor Maasplassen 2.0 dat u 2 jaar geleden, toen nog met fractiegenoot Joost van den Akker, zo succesvol presenteerde en verdedigde over het verder ontwikkelen van deze waterrijkdom in Midden-Limburg. Uw toon mag ik beschrijven als altijd rustig en beschaafd, zoals u bijvoorbeeld het woord voerde over de Randweg Baexem en over kunst en cultuur, waarbij ik dan vooral terugdenk aan het stevige debat hier over de toekomst van de regionale journalistiek. Anton Kirkels, nu alvast bedankt voor uw enorme en jarenlange inzet en ik beloof u dadelijk nog een dessertje.

Jeu Titulaer, de naam is al gevallen, is sinds maart 2003 een vaste waarde in dit Limburgs Parlement. 16 jaar dus, waarmee hij een lange lijst van Statenfuncties en Commissielidmaatschappen kan invullen. Die eventjes opsommen, dat gaat niet lukken in dit tijdsbestek, net zo min als die net zo lange lijst van moties, tientallen schriftelijke vragen en amendementen, maar als ik dan toch een paar onderwerpen kan noemen, dan weet iedereen eigenlijk meteen genoeg, zoals cultuur, toerisme en natuurlijk infrastructuur. Zeker de nieuwe OV-concessie en de Buitenring konden op zijn enorme inzet rekenen en laat ik daarbij niet het initiatiefvoorstel De Limburg Lijnen uit de vorige Statenperiode vergeten, waarin hij de Limburgse ambitie formuleerde op het gebied van openbaar vervoer over het

spoor, een ambitie die de Staten van toen breed konden ondersteunen. Wat we ook niet zullen vergeten Jeu Titulaer, is uw oog voor cijfers, leningen, financiële voorstellen en de jaarstukken. Soms was dat taaie kost, maar u wist steeds uw punt te maken, maar waarmee u uzelf natuurlijk echt onvergetelijk wist te maken, was dat als mister Euregio want de Euregioraad Maas-Rijn was eigenlijk uw raad, u was er niet alleen lid van, maar ook vicevoorzitter en later zelfs voorzitter. Niet voor niets onderscheidde de Euregio Maas-Rijn u nog niet zo lang geleden met de Euregiorozet als dank voor uw ongekennde inzet voor dit Europa in het klein, dat deze Euregio toch eigenlijk is en ik weet niet of u daarmee in dit huis al werd gefeliciteerd, maar dan nu bij dezen nogmaals proficiat met die onderscheiding. Vandaar dat we in deze Staten ook niet over grensoverschrijdende zaken konden spreken zonder uw gepassioneerde inbreng of dat nu buurtaalonderwijs was of in het bijzonder uw langetermijnambities op het gebied van trein- en tramverbindingen met onze directe buitenlandse burenen. Vandaag komt er een eind aan die lange periode dat u hier dat zeer actieve, bewogen en betrokken Statenlid kon zijn, maar u kan erop bogen dat u zeer veel heeft bereikt voor Limburg en voor de Limburgers en mijn dank daarvoor is heel groot.

Dan kom ik nu bij Edwin Bus. U overtreft Jeu Titulaer nog met 4 jaar. 20 jaar diende u hier Limburg en de Limburgers en ik weet niet of u het weet, maar daarmee bereikte u in 2018 de top10 van langstzittende Statenleden in heel Nederland. U bent hier aan boord sinds 1999, nog van de vorige eeuw dus en ook uw lijst van Statenfuncties, Commissielidmaatschappen, schriftelijke vragen is veel te lang om hier op te noemen, maar als ik dan toch 2 dingen mag noemen, dan is dat dat u ook voorzitter was van de Commissie Integriteit, de laatste jaren, iets wat u zelf volgens toch uw eigen woorden het allerleukste vond om hier te doen en dat vind ik toch een mooie eer voor zo'n belangrijk onderwerp en 2, dat u 2 keer fractievoorzitter was, van 2 verschillende partijen en als ik daarnaast dan toch een greep mag doen uit het brede scala aan onderwerpen waarop u aansloeg, dan noem ik in ieder geval de Buitenring, het wereldkampioenschap wielrennen, waarvan u de opbrengst ter discussie stelde, en de Innovatoren, waarbij u ook bijzonder kritisch was op de investeringen. Waar u dan wel weer graag meer geld naartoe had willen zien gaan, was natuurlijk het gratis openbaar vervoer voor ouderen. Daarnaast was u duidelijk niet dol op formaliteiten, voor u staan de mens en het doel voorop en niet de procedures, behalve dan wanneer het om de MT-lijsten ging, de lijsten van moties en toezeggingen, want die nam u minutieus door en eerlijk gezegd denk ik dat stiekem alle Commissieleden daar ook wel een beetje op rekenden, dat het met uw toezicht wel snor zat met al die overzichten. Bovendien maakten uw collega's en ook de Griffie graag gebruik van de kennis die u hier in 20 jaar opdeed, net zoals ook uw humor werd gewaardeerd. U kwam daar ver mee, ook zeker in de debatten hier in de zaal. Beste Edwin Bus, u koos ervoor om een zeer respectabele politieke loopbaan van 20 jaar, 5 volledige Statenperiodes, vandaag af te sluiten en ik moet zeggen, ik had ze toch nog wel graag gezien, die verkiezingsposters met 'Stem Bus'. Nu rest mij enkel u met heel veel respect te danken voor uw enorme inzet voor Limburg en de Limburgers. Dank u wel.

Jos van Rey. Ik blijf tot 2019 in de Staten, ik heb het net gehoord, het staat hier ook. Blijkbaar toch een belangrijke zin, zo beloofde Jos van Rey 10 jaar geleden dames en heren en zo begon ik dan ook mijn afscheidsspeech aan hem in 2011, toen hij die belofte naar mijn smaak toch brak, maar hij kwam weer terug in 2015, ditmaal met zijn Volkspartij Limburg, maar nu komen zijn woorden van toen dus inderdaad echt uit. Hij verlaat vandaag, na bij elkaar opgeteld bijna 22 jaar de Provinciale politieke arena. Beste mijnheer Van Rey, ik ga hier en nu mijn toespraak van toen niet helemaal herhalen, alhoewel daar heel veel nog van klopt. Ik vergeleek u toen met een Hercules, met een jenner en met een controletijger. Dat die controletijger in u klaarwakker bleef, bleek zojuist ook uit uw eigen woorden. Voor uw vorige vertrek zorgde u dat de Staten een eigen Statenonderzoeker kregen en op de valreep van deze periode zorgde u inderdaad bijna eigenhandig voor de heroprichting van de Controlecommissie, maar ook de jenner was de afgelopen Statenperiode weer present, in combinatie

met de u zo eigen humor en de kwinkslagen, waar we ook zojuist nog van hebben mogen genieten, beleefden we met u ook in deze Statenperiode never a dull moment, dat is Engels voor 'we hebben ons hier nooit hoeven te vervelen'. Uiteraard bent u ook altijd die Hercules gebleven, een krachtpatser die ook een enorme driftkikker kon zijn volgens de mythologie. Altijd bezig en altijd actief met die enorme drive, zie alleen al het aantal vragen en moties waar uw naam onder stond, plus de tientallen technische vragen en dat voor een eenmansfractie. Beste Jos van Rey, ik noemde u toen, in die toespraak, ook een El Rey, zoals u later ook uw boek doopte en een El Rey zal u voor Limburg ook altijd zijn en blijven. U hield u nu dus wel koninklijk aan uw woord, u zou tot 2019 blijven en het zal vreemd en wellicht wat saaier zijn zonder u in de volgende Staten, maar namens Limburg dank voor wat u met uw kracht en uw drive voor Limburg heeft betekend, maar wie weet, we hoorden het u immers zelf zojuist zeggen, I will be back, maybe he comes back. Thank you.

Dames en heren, tot zover mijn afscheidswoord aan 29 Statenleden en 1 Griffier, maar ik ben er nog niet helemaal en we zijn keurig op schema, dus dat kan. Ik beloofde juist Anton Kirkels nog een dessert en daarvoor moet ik mensen vragen om nu een beetje in beweging te komen. Een koninklijk dessert zou ik bijna willen zeggen en ik wil de heer Kirkels hier uitnodigen en naast hem ook de heer Heuvelings, de heer Titulaer en de heer Bus, maar voordat we dat gaan doen, is er een klein changement voorzien, een aantal mensen wordt door de bodes uitgenodigd om plaats te nemen op die zetels aldaar en dat changement vraagt enige tijd, dus ik schors de vergadering voor 2 á 3 minuten en ik verzoek de Statenleden om wel in de zaal te blijven. Dank u wel. Ik schors de vergadering.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Dames en heren, we zijn toegekomen aan een bijzonder feestelijk moment denk ik in deze afscheidsvergadering. Ik had net gezegd, er heeft nog een aantal mensen recht op een dessert of een toetje of een nabehandeling of hoe je dat ook allemaal wilt noemen en daarvoor heb ik uitgenodigd hier voor in de arena zoals dat zo mooi heet, de heer Kirkels, de heer Heuvelings, de heer Titulaer en de heer Bus en dat is voor een bijzonder moment en ik ga vragen aan de bode bij de deur of hij de deur zou willen openen en als dan degene die binnenkomt met wat hij binnenkomt, weet u al een beetje wat er gaat gebeuren. Dames en heren, ik verzoek u om op de 1^e plaats een applaus voor deze fantastische bode, Winand Pikel, over 2 dagen neemt hij na 40 jaar trouwe dienst afscheid in deze Provincie, maar hij doet dit werk met zoveel plezier dat ik ook vond dat hij een koninklijke entree verdiende in deze zaal. Hartelijk dank Winand alvast. En omdat hij daar helemaal niet van houdt, van dat applaus, zeg ik nu stoppen met dat applaus want anders gaat hij dadelijk weer weg en dan hebben we dat niet...

Dames en heren, in de 1^e plaats beste John Heuvelings. Omdat u zich al sinds 2006 inzet voor de publieke zaak, en dat is niet alleen hier in deze Staten, maar ook toen u voor het eerst in 2006 voet zette in de gemeenteraad van Venlo en u mijnheer Kirkels, die dat al zoveel langer doet, in de periode zelfs daarvoor, ook als raadslid, maar ook als wethouder in de gemeente Weert en nogmaals hier ook als Statenlid in deze mooie zaal en de heer Titulaer, net al genoemd, 4 volle Statenperiodes, dus meer dan 16 jaar inzet voor de publieke zaak in Limburg en in Nederland en u mijnheer Bus, gedurende 20 jaar en 5 volle Statenperiodes actief voor Limburg en de Limburgers en voor die inzet voor de publieke zaak hebben we in Nederland... Dan kunnen we natuurlijk wel dank je wel zeggen en een cadeautje geven, maar daarvoor hebben we ook iets anders. Vanwege die zeer lange en zeer goede en ook zeer consciëntieuze inzet, beste heren Kirkels, Heuvelings, Titulaer en Bus, mag ik u mededelen dat het Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander heeft behaagd om u alle 4 te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau en daarmee feliciteer ik u van harte. Ik weet dat dat applaus

zeer verdiend is en ik weet ook dat u trots mag zijn daarop en dat wij allen zoals wij hier in deze zaal zijn trots mogen zijn op het feit dat we weer 4 nieuwe tijdelijke adel bij hebben in deze mooie provincie. U verdient het, Limburg verdient het en ik dank u daar hartelijk voor en ik kom het u graag uitreiken. Dank u wel.

Ik vraag u nog even geduld want u wilt natuurlijk de mensen feliciteren, maar dat kan zodadelijk ook gebeuren dames en heren want ik ben er bijna. Nadat ik van iedereen afscheid heb genomen, wil ik nogmaals iedereen van harte bedanken, zeker degenen die niet terugkomen in deze Staten en dus morgen niet opnieuw worden beëdigd en een dank die ook verdient dat u allen, en dat geldt voor iedereen, niet alleen de afscheidnemers, maar ook degenen die wel morgen terugkomen, dat er ook een passend geschenk bij hoort en dat geschenk dat wij vandaag aan u allen zullen overhandigen, heeft de vorm van een eikenboom, eikenboompje, alhoewel eikenboompje, 1,50 meter groot al, maar goed een eikenboompje als symbool voor het bronsgroene eikenhout dat u samen in deze zaal heeft opgepoetst en heeft verrijkt door, zoals ik al eerder zei, zowel te zaaien als te oogsten voor ons mooie Limburg en waar je het ook gaat planten, zie het groeien en bloeien zoals u dat ook voor Limburg voor ogen had en als herinnering aan uw inzet in de 24^e Statenperiode van deze Provincie. U mag er trots en tevreden op zijn en ik zou symbolisch, want ik ga niet iedereen nu een boompje geven, dat boompje staat straks bij de uitgang voor u klaar, de oudste ridder, adel zou ik bijna zeggen, in anciënniteit, Edwin Bus, de afscheidnemende Griffier, mevrouw Janneke Braam, willen vragen om dit cadeau namens u allen in ontvangst te willen nemen. Nadat dat gedaan is, zal ik vragen aan de heer Titulaer die heeft gevraagd om nog een kort woord te spreken. Zal ik dat eerst doen en dan het boompje, is dat misschien handiger? Dat is misschien handiger. Dan wacht ik even met de boomceremonie, laten we dat anders doen. Dan geef ik eerst de heer Titulaer nog even het woord om namens de gedecoreerden tot u te spreken.

De heer Titulaer (CDA): Ja voorzitter, dank u wel. Ik had graag bij deze laatste Staten nog een keer het woord willen voeren inderdaad. Dank als eerste voor het uitreiken van de onderscheidingen, maar ik wil u toch even nog meenemen naar het verleden. Voorzitter, ook dames en heren, collega's. Op de vele terreinen waar wij de grenzen moeten slechten, zijn de spoorwegen symptomatisch voor de precisie van Nederlands Limburg. Sinds de opdeling van 1839 van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, lijkt er weinig veranderd. In Den Haag bedient men zich nog van technieken uit de Tachtigjarige Oorlog, de Betuwelijn moest zo noordelijk mogelijk worden aangelegd en terwijl Den Haag navelstarend naar tunnels in het bleekgroene hart kijkt bij haar krampachtige pogingen om aansluiting te krijgen in het internationale HSL-net, ligt bij ons in de Euregio de HSL al aangesloten want Karel de Grote wist het al, onze regio is het hart van Europa, de toekomst is aan ons.

Voorzitter, 15 jaar geleden om precies te zijn op 30 januari 2004 tijdens de Statenvergadering alhier, mocht ik, toen ik voor het eerst het woord voerde in deze Staten, deze woorden uitspreken. Dat duurde overigens wat langer, maar daar zal ik u niet meer mee vermoeien. Het werd destijds ook gewoon onderbroken door interrupties, niks geen maidenspeech of zoiets. Ik maakte toen deel uit van een fractie van 28 personen en dat is tegenwoordig onvoorstelbaar. We zaten toen weliswaar met 63 Statenleden, maar het is ook pas sinds 2007 dat dat teruggebracht is naar 47, maar ook toen maakte ik nog deel uit van een fractie van 18 leden en nu hebben we daar inmiddels zeker 4 partijen voor nodig en daar mag u morgen mee verdergaan.

Ik heb mij na 16 jaar niet meer verkiesbaar gesteld en niet omdat het werk af is of omdat ik het moeten, alhoewel ik wel blij zal zijn dat ik af en toe van die soms oeverloze procedurevergaderingen af ben, maar je moet een keer het stokje overdragen. Het was voor mij, en ik denk voor iedereen waar vandaag afscheid van is genomen en de heer Van Rey heeft het al gezegd, een grote eer om

volksvertegenwoordiger voor de Limburgers te mogen zijn geweest en die eer was voor mij ook voldoende reden om me in te zetten voor de belangen van Limburg en de Limburgers en ik prijs mijzelf gelukkig dat ik een steentje heb kunnen bijdragen aan wat ik denk dat voor Limburg belangrijke zaken zijn en voorzitter, dames en heren, dat is mijns inziens ook waar het over gaat in dit huis; zaken voor elkaar krijgen om het leven voor de Limburgers er beter op te maken en om Limburg voort te stuwten in de vaart der volkeren. Dat was in ieder geval voor mij de drijfveer om hier bij tijd en wijle ook op de kist te slaan en ik kijk met tevredenheid en enigszins trots terug op wat ik heb kunnen bereiken in deze 4 periodes en aangezien uw tijd te kort was, wil ik natuurlijk deze gelegenheid, de ultieme laatste mogelijkheid, benutten om enkele dossiers te noemen en dat zijn 3 bladzijden.

Nee, maar waar ik toch enigszins de richting mee mag bepalen. U heeft er een paar genoemd. Ik had net ook de Euregiorozet op en ik was zeer vereerd dat ik die inderdaad in december in ontvangst mocht nemen, maar ik heb ook, en daar ben ik ook trots op, een bijdrage mogen leveren aan de gebalanceerde afbouw van de omstreden mergelwinning in Limburg, bij 't Rooth en de ENCI-groeve. De Buitenring heeft u al genoemd. De elektrificatie van het spoor Heerlen-Herzogenrath, voortvloeiend uit de initiatiefvoorstellen, Agenda treinverkeer en de Limburg Lijnen en daaruit ook voortkomend de drielandentrein die gaat rijden, al moeten we het laatste stuk nog even afwachten, maar dat zal ongetwijfeld ook gaan gebeuren en daarbij hoort ook dat het volledige regionale treinennet, waarbij Limburg de spoorwegdienst heeft overgenomen van de NS, de regionale lijnen, waarbij wij nu een integraal regionaal net hebben in Limburg, uniek in Nederland, maar ook het behoud van de museale stoomtrein, Zuid-Limburgse Stroomtrein Maatschappij (ZLSM), de stimulering van de sociale cohesie zoals ik dat zie via de tijdelijke evenementensubsidieregeling die destijds een crisismaatregel was, maar gelukkig nog steeds is ondersteund en doorloopt en ook de financiering van ondernemingen via het Limburg Business Development Fonds (LBDF) en het MKB-Leningenfonds, maar in mijn 1^e periode mocht ik ook de Bergboerenregeling mee in het leven brengen en, u heeft het ook al genoemd, de gezonde financiële situatie van de Provinciale kas, maar tegelijkertijd, al deze resultaten gaan natuurlijk gepaard met het besef dat ik niets alleen heb kunnen bereiken. Uiteindelijk, en dat geldt voor ons allemaal, moet je steeds samenwerken met elkaar om iets tot stand te brengen en het gaat altijd om meerderheden en liefst unanieme besluiten als het gaat om de grote lijnen of projecten.

Ik heb groot respect voor u, collega-Statenvolksvertegenwoordigers, en uw voorgangers waar ik mee samen heb gewerkt en ik dank u ook allen voor onze gezamenlijke inzet voor de goede zaak. Mijn ervaring in ieder geval, in alle achterliggende periodes, is dat het overgrote deel van u, misschien wel 99%, hier zit met grote betrokkenheid en met de wil om goede dingen te doen voor Limburg en daarom denk ik dat we uiteindelijk op al die voorgenoemde punten en uiteraard ook nog op vele andere gezamenlijk tot een goed resultaat zijn gekomen en vanuit die betrokkenheid van ons allen om zaken voor Limburg te bereiken en uiteraard wil ik daarbij ook het college bedanken, de voorgangers van dit college, inclusief de gouverneurs, de Griffier, de voorganger van de afgelopen Griffier, de heer Stijnen, en ook haar medewerkers, maar natuurlijk ook de ambtelijke ondersteuning, maar de heer Van Rey is er al heel terecht mee begonnen om dat te noemen. Maar natuurlijk vergeet ik ook niet mijn thuisfront te bedanken, anders was het allemaal niet mogelijk geweest om dit te kunnen doen.

Dames en heren, volksvertegenwoordigers komen en gaan, maar Limburg zal altijd blijven bestaan en om te eindigen waar ik mee begonnen ben, de aansluiting van Limburg op de HSL in Europa hebben we letterlijk en figuurlijk op eigen kracht bereikt. Limburg is inmiddels 1 van de innovatiefste regio's in Nederland en de Einstein Telescoop is binnen handbereik, maar we kunnen nooit stilstaan. Vele zaken, waar we ons en ik mij ook voor hebben ingezet, blijven blijvende aandacht behoeven of zijn misschien nog niet gerealiseerd. Ik denk bijvoorbeeld aan criminaliteitsbestrijding, meer politie voor Limburg blijft onontbeerlijk, elektrificatie en uitbouw van de Maaslijn wat nu weer een beetje op losse

schroeven staat, buurtaalonderwijs, de stroperige ruimtelijke ordening, woningbouw, maar ook het behoud van grasland en boomgaarden in ons kwetsbare heuvelandschap en in deze turbulente tijden van verschuivende wereldmachten en een krakende eenheid in Europa, blijft het belang van Limburg gediend door een krachtige standvastigheid onder het Belgische devies 'Union fait la force', oftewel 'Eendracht maakt macht'. Ik wil daarom afsluiten met de hoop en het vertrouwen dat de opvolgende Staten, dus u allen die daar zit, die morgen weer doorgaan, blijven voortgaan om de belangen van onze mooie provincie te belangen en te verdedigen en daarom eindig ik in de woorden van de illustere hertog Jan van Brabant en Limburg: 'Weer dich edele Limburgers'.

De voorzitter: Zo dames en heren, nou moet ik toch even, om er een fatsoenlijk einde aan te breien in de zin van dat wij niet nog allemaal sprekers gaan krijgen, ik ben de laatste spreker, maakt u zich niet ongerust. Ik heb een paar dingen nog te doen. In de 1^e plaats dames en heren, gaan we zodadelijk die boomceremonie doen. We gaan die bomen hier niet planten, maar daar gaan we dadelijk wel een paar van uitreiken, maar voordat ik dat doe, wil ik toch 1 persoon in deze Staten nog apart bedanken en dat is degene die mij vervangt op momenten dat ik er niet ben en die de vicevoorzitter is van de Staten en dat lijkt altijd maar 'dat is wel eens een keer vervangen', maar zo gaat dat niet, de vicevoorzitter van de Staten is ook de voorzitter van het Presidium, Werkgeverscommissie en noem de hele zaak maar op. Het is toch een beetje de, zoals de Engelsen dat zouden noemen, de chieft whip van deze Staten, dat is de heer Geert Frische. Ik heb geen afscheid van hem genomen want hij komt morgen terug in deze Staten, maar ik zou het fantastisch vinden Geert als ik je een bloemetje mag aanbieden als dank voor de vele, vele inzet die je als vicevoorzitter voor ons allen in de afgelopen tijd hebt besteed. Dank u wel.

En wat gaat nu gebeuren? Ik wilde graag de Griffier uitnodigen, vandaag wel/niet griffier, Janneke Braam, met ingang van heden, is dat nu net nu of morgen? Maar goed, kom maar naar voren toe en ik heb ook gevraagd de heer Bus, die staat hier al, is er al, en de heer Titulaer ook, om de eerste 3 eikenbomen te overhandigen. Mocht er iemand in de Staten zijn die zegt: ik heb alleen maar een balkon of appartement en ik heb geen plek voor een eikenboom, dan is het natuurlijk ook mogelijk om de eikenboom op een of andere wijze te schenken, dan zorgen wij voor een mooie plek. Er zijn ongetwijfeld openbare gelegenheden waar we de bomen ook op een andere manier kwijt kunnen, maar het liefst heb ik natuurlijk dat u de boom zelf ziet groeien en bloeien, dus als u daar even plaats voor heeft thuis dan zou dat natuurlijk het handigste zijn. Ik vraag de bodes om met de bomen te komen. Dan ga ik daarna, als dat is uitgereikt, u zeggen wat er nog allemaal staat te gebeuren, dus blijft u vooral nog even zitten want eerst gaan we de bomen uitreiken en u ziet, daar hoort nog een klein paaltje bij, waarop uw naam staat en als het goed is, staan daar ook de juiste data bij van de Statenperiode, namelijk deze Statenperiode. Als u zegt 'ik had graag mijn vorige Statenperiodes er ook allemaal bij gehad', dan moet u dat er zelf even bijschrijven, maar dat is natuurlijk geen probleem. Ik kreeg al te horen 'er vallen blaadjes af', maar dat hoort zo, er komen weer nieuwe blaadjes aan.

13. Sluiting

De voorzitter: Blijft u er even bij, zet geen punt want dames en heren, ik ga u aankondigen agendapunt 13 van deze vergadering. Dat is de sluiting van de vergadering. Ik ga vragen of alle Statenleden zodadelijk eerst natuurlijk in het midden zich verzamelen bij deze interruptietafel. Dan mogen ze al de gedecoreerden even een handje geven. Alle andere mensen vraag ik om het feliciteren even uit te stellen voor beneden in de feestzaal. De Statenleden van de vorige periode blijven hier en dan zullen wij nog van bovenaf een groepsfoto maken van de Staten, inclusief Gedeputeerde Staten, inclusief Griffiers, van de afgelopen periode en dan gaat iedere keer het groepje kleiner worden. Dan gaan de Statenleden die morgen weer terugkeren als eerste via de deur

naar buiten naar de feestzaal samen met de mensen op de publieke tribune, dan kunnen ze al met de borrel beginnen. Dan blijven alleen de Statenleden die afscheid nemen achter voor het maken van de 2^e groepsfoto en dan vraag ik ten slotte om de gedecoreerden, en daar mag uiteraard wat familie bij, voor de 3^e foto. Dan gaan de mensen die in de 2^e groep zijn al naar beneden toe en dan komen de gedecoreerden dus als laatste beneden de feestzaal binnen en zullen ze als 1^e kunnen worden gefeliciteerd. Dat is een beetje de routing. Aansluitend hier dus in de feestzaal is een ontvangst om te feliciteren en die ontvangst duurt geruime tijd, dus tot een uur of 17.30, 18.00, 18.30, 19.00, dat is geen probleem en als het dan nog moet worden verlengd, dan hebben we daar altijd wel een regeling voor.

Ik wil wel alle Statenleden verzoeken of attenderen op het feit dat zij bij verlaten van het Gouvernement hun pasje, indien van toepassing, en de eventuele iPad van de Provincie dienen in te leveren, het is niet anders, en het afscheidscadeau kunt u in ontvangst nemen bij de uitgang bij de bronzen deuren, daar staan de boompjes klaar.

Dat allemaal gezegd hebbende dank ik u allen voor de aanwezigheid hier, ik dank de Staten voor een fantastische periode en ik vraag uw medewerking zodadelijk bij alle logistieke zaken en ik denk dat het goed is om namens u allen deze vergadering te sluiten en dat kan denk ik gebeuren, niemand meer. Ik sluit deze vergadering en deze periode. Dank u wel.

(Einde van de vergadering om 15.57 uur)

De notulen van de vergadering van 27 maart 2019 zijn door Provinciale Staten goedgekeurd in hun vergadering van 27 mei 2019.

Dhr. mr. A.O.J. Pregled, waarnemend griffier

Dhr. drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter